

DİKKAT! MÜHİMDİR!

Ankara YAYLA MAKAR, NA fabrikasının, Türkiye'nin her tarafında fevkalâde de rağbet bulan süt ve tereyağı mamulâtının am balâjı taklid edilmiştir. Yayla markasına çok dikkat ediniz.

Sene 10 — No. 3493

Yazı işleri telefonu: 20203

CUMARTESİ 20 NİSAN 1940

İdare işleri telefonu: 20203

Fiatı 5 Kuruş

Son Posta

Norveçte 3 cephe kuruldu Şimalde İngiliz-Norveç kıt'aları ilerliyorlar

Cenubda Almanlar hâkim

Merkezde Almanlarla İngilizler arasında ilk çarpışma oldu, İngilizler Almanları püskürttüler

Neuyork, 19 (Hususi) — United Press bildiriyor:

Norveçte askeri harekât başlıca üç cephe de cereyan etmektedir:

1 — Cenubda. Os- lonun şarkında, El- verun civarında. Al- manlar, burada, mün- hasıran Norveç- kut'alarıyla çarpışmak- ta ve hâkim vaziyet- tedirler.

Motörlü vasıtalarla malik o'lan buradaki Alman kuvvetleri, takviye kıt'aları da almaktadırlar.

2 — Merkezi Norveçte. Trondheim muntakasında. Burada henüz mühim ha- rekât başlamamış ol- makla beraber, müt- tekif ve Alman kuvvetleri arasında vur- un püskürtüldüğü anlaşılmaktadır. (Devamı 8 inci sayfada)

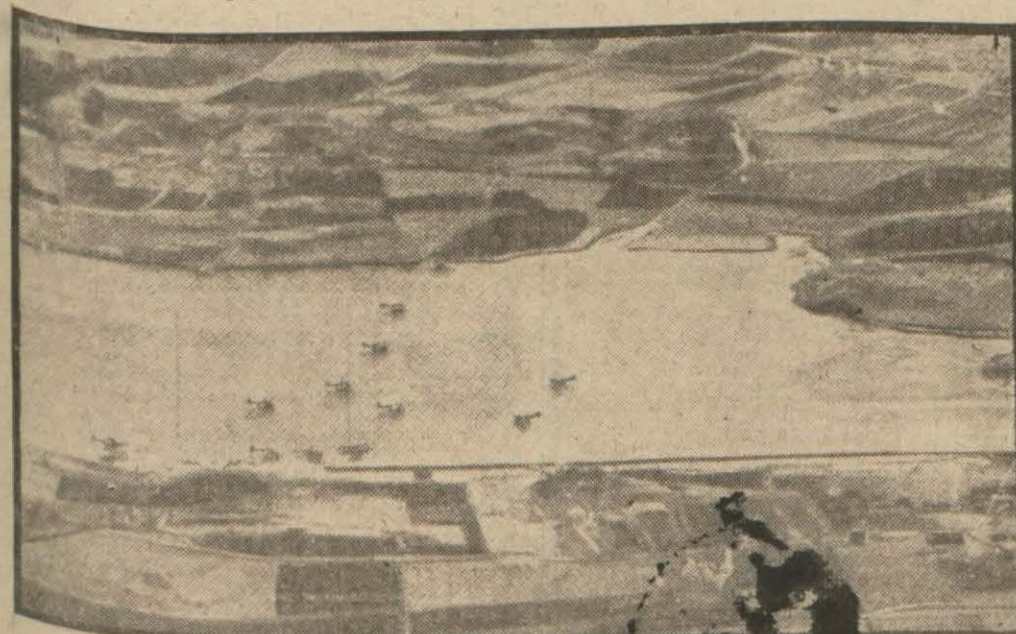
Kristiyansanın umumî manzarası: Resimde görülen duman İngiliz tayyareleri tarafından bombardıman edilen cephaneye yüklü bir Alman nakliye gemisine aittir

Karabük fabrikası piyasaya demir veriyor

Ankara 19 (Hususi) — Karabük fabrikası piyasaya demir vermek için icab eden tedbirlerini almıştır. Kalın potreller imaline başlanmıştır. Çubuk betonarme demiri imaline geçmek için mesai teksif edilmektedir.

Çörçil, bu gaz Nazileri Norveçten tamamile tardedeceğiz, diyor

Royter ajansı Almanların 63, İngilizlerin ise 25 tayyare kaybettiklerini bildiriyor

Stavanger koyundan bir görünüş: Resim İngiliz tayyareleri tarafından alınmıştır. Koyda Alman deniz tayyareleri görülmektedir

Londra 19 (Hususi) — Narvike yapı- lan ilk deniz hücumu esnasında karaya gelmiş ve halk ile makamat tarafından «Hardy» distroyerinden (Devamı 8 inci sayfada)

Holândada Nazi şefinin evinde cephaneye bulundu

Bitaraf memleketlerde ecnebilere karşı cezri tedbirler alınıyor

Londra, 19 (Hususi) — Holândanın birçok kısımlarında mer'i olan örfi idarenin bütün memlekete teşmil edildiği, (Devamı 8 inci sayfada)

Millî küme maçlarını seyir için İzmirden dün 50 kişi geldi

İzmirin Altınordu ve Altay takımları millî küme maçları yapmak üzere dün gece saat 10 da şeh- (Devamı 8 inci sayfada)

Amerika müttefiklere 3 bin tayyare teslim etti

Londra 19 (Hususi) — İngiltere ve Fransa birlikte şimdiye kadar Ameri- kaya 7 bin tayyare sipariş etmişlerdir. (Devamı 3 üncü sayfada)

Bugün Hatıralar arasında

Y A Z A N
Ustad
Halid Ziya Uşaklıgil
(Bugün 6 ncı sayfada)

Eski Yugoslav Başvekili dün tevkif edildi

Stoyadinoviç'in tahrik maksadile beyanname hazırladığı bildiriliyor

Stoyadinoviç mesai odasında

Londra, 19 (Hususi) — Belgrad'dan bildiriliyor: Dün zabıta tarafından evinde araştırma yapılmış olan eski başvekil Stoyadinoviç, bugün tevkif edilmiştir.

Yugoslavyada Alman lehtarı hareketin başlıca siması sayılan Stoyadinoviç, Belgrada yakın Vudin kasabasına sürgün edilecektir.

(Devamı 2 nci sayfada)

Amerika Japonyaya karşı 52 bin tonluk harb gemileri inşa ettiriyor

Amerika donanması şimdiye kadar gitmediği uzak noktalarda manevralar yapıyor

Vaşington 19 — Reuter ajansı bildiriyor:

Birleşik Amerikanın Pasifik denizinde statükonun muhafazasını teminle, dündenberi ciddi surette meşgul ol- duğu aşikâr hale gelmektedir. Ameri- ka donanması, Havaî adaları garbinde, gayet gizli şekilde manevralar yapmak tadır. Zannedildiğine göre, donanma, Amerika sahillerinden çok uzaklara, şimdiye kadar hiçbir zaman gitmediği kadar uzak noktalara gitmektedir. Harb

gemilerinde ilk defa olarak ne gazete- ci, ne de fotoğrafçı vardır. Bahriye nazırı amiral gemisindedir. Harb harekâtını görmek üzere bu kadar uzağa gi- dişi ilk defa vâki olmaktadır.

Cordell Hull, ticaret anlaşmalarına müteallik olan kanun projesinin kongre tarafından tasdik edileceğine şim- di emin bulunduğundan, bütün dikkatini Uzakşarık işlerine hasredeceği ilâ- ve ediliyor. (a.a.)

(Devamı 3 üncü sayfada)

Norveç Kralı ile Alman sefiri arasında geçen tarihî mükâleme

Norveç hükûmeti, Norveç kralı Haakon ile, Almanyanın Norveç sefiri Dr. Brauer arasında cereyan eden konuşmayı resmî vesika şeklinde neşretmiş bulunmaktadır.

Bu mülâkatta Dr. Brauer, kraldan, başvekilini azledip yerine Norveç Nazi lideri binbaşı Kuizlingi getirmesini, Norveçin istilâya mukavemet etmemesini istemiştir.

Vesikalarda şunlar yazılıdır: Dr. Brauer kraldan Kuizlingin başvekil tayin edilmesini istemiş ve esbabı mucibe olarak ta:

— Çünkü, Hitler bizzat binbaşı Kuizlingi Norveçin sefi olarak seçmiştir! demmiştir.

Kral Haakon bunu reddetmiştir.

Brauer:

— Bu Norveç mukavemetinde devam edecek demek midir? diye sormuştur.

Norveç kralı ve kraliçesi

Kral: — Evet, mümkün olduğu kadar uzun sürmek üzere... Müttefiklerin yardımı ile Norveç tekrar Norveçlilerin olacaktır! diye cevap vermiştir.

Hergün

Garib muharebe

Ekrem Uşaklı

Hadiselerin içinde yaşayan bir dakika düşünmeğe imkân bulduğumuz zaman:

— Garib muharebe, diye söyleniyor.

Bu garabet başlıca cephe de sekiz aydan beri karşı karşıya durulduğu halde harb edilememesindedir.

— Garib muharebe, diye söyleniyor.

Bu garabet harb edilememesi haricinde harbin nasıl biteceğinin de bilinememesindedir.

İşte garb cephesinde dövüşülemi yordu. Sahnenin bir başka yere götürülmesine ihtiyaç vardı, götürüldü, götürüleli de 12 gün oldu. Artık anlaşmıştır ki, harb başlıca cephe olan garbda yapılmadıkdan başka tâli cephe olan şimalde de kolay olmayacaktır. Hiç değilse uzun sürecektir.

— Garib muharebe, diyoruz.

Garabet askerî sahadan başka siyasî sahada da göze çarpıyor.

Bir gün gelen haberlere bakıyorsunuz.

Rusya İskandinavya işlerinde Almanya ile uyumak üzere, diyorlar.

İtalya dört sınıf askeri daha silâh altına aldı. Bari limanını kapattı. Harbe girmenin arifesindedir, diyorlar.

Müttefikler Almanyanın cenubdan petrol tedarik etmesinin önüne geçmek için muhtelif tedbirlere baş vuracaklardır, diyorlar.

Düşünüyorsunuz, şimalde harb genişleyecek, Akdenize sirayet edecek. Balkanlara kadar uzayacak. Harb bir faciâ, bir felâkettir. Nerede, hangi milletler arasında çıkarsa çöksün, insan sîfatine düşüne yenis verir. Fakat insan aynı zamanda da hodbindir. Faciânın kendi muhitine, kendi milletine yaklaştığını düşününce yenis daha çok artar.

Haberleri gözden geçirir geçirmez bedbinliğe düşüyorsunuz. Ortalığı kap kara görüyorsunuz. Derken görünmeyen sihribazın görünmeyen sihri âsası bir tek hareketi ile sahnenin perdesini değiştiriyor.

Az sonra gelen haberler az evvel gelmiş olanlardan tamamen farklıdır.

Sovyet Rusya harbe müdahale etmeyecek. Almanyanı kendi haline bırakacak, diyorlar.

İtalya dört sınıf silâh altına aldı. Bari limanını kapatmadı. Akdenizde hegemonya istediği de yoktur, diyorlar.

Cenubu şarki Avrupa devletleri grubu Tuna nehrinde hâdise çıkmaması için müsterek tedbir aldı, diyorlar.

Nihayet Balkanlarda Almanyanın iktisadî tahakkümüne karşı demokrasi devletlerinin alacakları tedbirlerin tamamen iktisadî olacağını haber veriyorlar.

Geniş bir nefes alıyorsunuz. Orta lığa çekilmiş olan kararların hafiflemeye başladığını görür gibi oluyorsunuz. Bedbinliğiniz eksiliyor. Yerine nisbi bir nikbinlik gelmek üzere olduğunuzu hissediyorsunuz. 24 saat içinde bir buuddan ötekine geçişinizi düşünerek de:

— Garib muharebe, diye söyleniyorsunuz.

★

Muharebenin ilk günlerinde, Yeni mücadelenin her şeyden evvel bir sinir mücadelisi olacağı söylenmişti. Bu doğrudur. Birbirine zid haberlerin yekdiğerini takib etmesinin bir sebebinin propaganda nezaretlerinin kasdî hareketlerinde bulabiliriz, fakat ikinci ve en mühim sebebi muharib devletlerin hedeflerini çok iyi tayin etmiş olmalarına mukabil bu hedef varmak için gidilecek yolu henüz kat'iyetle tayin edememiş ve bulamamış olmalarıdır. Propagandanın birçok ahvalde bocalaması da bundan ileri gelmektedir.

Ekrem Uşaklı

Sümerbank Müdür muavini

Ankara, 19 (Hususi) — Sümerbank Umum Müdür Muavini'liğine tayin edilen Merkez Bankası müfettişi Cabir yeni vazifesine başladı.

Resimli Makale:

≡ Ele geçirilebilecek meyva ≡

Yakın görünen her şey ele geçirilemez, uzak görülen her şeyi elde etmek de mutlaka imkânı z doğıldır.

Sık sık hayal sukutuna uğramamız, yahud da muvafak yet fırsatını kaçırmamızın tek sebebi hangi meyvaya erişip erişmeyeceğimizi bilememekliğimizdir.

SÖZ ARASINDA

Mayerling faciasının İçüzünü bilen Artist ölü

Viyana tiyatrosunun eski aktrislerinden madam Catherine Schrott Çarşamba günü burada, 87 yaşında olduğu halde vefat etmiştir.

Madam Schrott yalnız aktris değil, aynı zamanda imparator François Joseph'in muhibbesi olarak tanınmıştı. Sahneye intisabı, Viyana civarında Baden belediye tiyatrosuna girmesiyle başlamış, sonra, Berlin tiyatrosuna girmiştir. Bilâhare intisab ettiği Viyana şehir tiyatrosundan 1900 senesinde tekaüd olmuştur.

Catherine Schrott, imparator sarayının birçok esrarına vukuf peyda etmiştir. Mayerling faciasının ve Avusturya valihâdi Arşidük Rodolphe'un ölümlerinin içüzünü bilen nadir kimselerden biri de o olduğu tahmin ediliyordu.

1918 karışıklıklarından sonra, Amerikalılar, kendisine hatıratını negetmesi için çok büyük meblâğlar teklif etmişlerse de Madam Schrott bütün teklifleri reddetmişti. Onun ismi altında sonradan neşredilen hatırat sahtedir.

Akılları bir karış yukarda olan iki Amerikalı

Amerikalının biri geçenlerde, bir bardak suyun kaç damla ettiğini merak etmiş ve bir göz damlası olarak teker teker saymak zahmetine katlanmış ve neticesini bir ilmi müesseseye bildirmişti.

Şimdi de Moran adında bir diğer Amerikalı bir saman yağını içine düşen inenin ne kadar zamanda bulunacağını araştırmaya kalkmıştır.

Mister Moran bunu tecrübeye girişmiş, iki ton saman alarak bir yere koymuş, içerisine bir iğne atıp aramağa başlamıştır.

Neticede iğneyi seksen iki saat ve otuz beş dakika içinde bulmuş, bunu da bir ilmi tetkik müessesesine bildirmiştir.

Moran ayrıca, bu samanlardan birer parça meraklılara satmak suretile, on iki İngiliz lirası kazanmıştır.

Dünyanın boş toprakları

Dünya yüzünün bir yarısı o kadar metruk, dağlık, soğuk veya rutubetlidir ki, üzerinde yaşayan ahâlinin yekünü, ancak on milyonu tutar. Yani bütün dünya nüfusunun iki yüzde biri.

Hergün bir fikra

Varmış yokmuş aklıma geldimi ki?

Bir kolu olmayan mübalâğcı kalabalık bir toplantıda cesaretinden bahsediyordu:

— Bundan on beş gün evvel, bir gece eve geliyordum. Karşıma iki haydut çıktı. Dur, dediler. Hiç durur muyum, sağ elimle sağ taraftaki bir yumruk, sol elimle sol taraftaki bir yumruk her ikisini birden yere serdim.

Orada bulunanlardan biri merak etmişti:

Mübalâğcı heyecanlı idi, derhal cevabını verdi:

— Taarruza maruz kaldığım anda sol elim varmış, yokmuş aklıma geldi mi ki!

İngilterede Casuslarla yapılan Mücadele

İngilterede casusluk aleyhinde şiddetli tedbirler alınmıştır. Halk ta kendi payına düşenleri yapmaktadır. Bu cümleden, birçok kadınlar şapkalarının etrafına, ahaliyi teyakkuza davet eden cümleler işletmişlerdir. Burada da şapkasında susunuz! diye yazılı olan bir İngiliz bayanını görüyorsunuz.

Mum ışığından hoşlanan bir kadın

Londrada dikkate şayan bir kadın yaşamaktadır. Şimdi kırkını aşmış, kocası ölmüş, kızları da evlenmiş bulunan ve Gardner isiminde olan bu kadın sun'ile elektrik ziyasından, lâmbadan nefret etmekte ve mum ışığında oturmayı, iş görmeyi sevmektedir. Madam Gardner, antika meraklıdır. Birçok kıymetli eserleri vardır. Yemeklerini mum ışığında yemekte, geceleyin yatıncıya kadar da gene mum ziyasında kitab okumaktadır.

Dünyanın en büyük Sermayedarı Japon İmparatorudur

Amerikan Life mecmuası bir numaralı sermayedar diye anılan Japon imparatorunun şahsî servetinin 140.800.000 İngiliz lirası olduğunu yazmaktadır.

İmparator Nippon Yusen Kayşa ve Hakkaite isimli en büyük vapur şirketinin, Japon bankalarının, Daguşi şimendifer kumpanyasının ve Terkoku otelinin en büyük hissedarıdır.

İmparator Hirohitonun, Japon bankalarında 33 milyon İngiliz lirası değerinde dahilî istikraz senedleri, ve Avrupa bankalarında da 25 milyon İngiliz liralık tahvilâtı bulunmaktadır.

Yalanı meydana çıkaran antika bir taş

Bir İngiliz alimi bundan bir ay kadar evvel Mısırdaki bir mumya keşfeylemiştir. Mumyanın içinde bulunan bir taş şayanı dikkat bir hususiyet taşımaktadır. Yapılan tetkikat neticesinde bu taşın yalanı meydana çıkarmağa yaradığı tesbit edilmiştir. Taş, bir yalancının eline geçerse rengini koyulaştırmakta imiş, yalancının ehemmiyetine göre taşın rengi daha fazla koyulaşmış...

İlim kurbanı bir profesör

Londrada harb dolayısıyla geceleri sokakların zifiri karanlık olduğunu, hiç bir yerde ışık yakılmadığını biliyorsunuz. Bir nebatat alimi, koleksiyonunda eksik olan bazı kıymetli haşereleri bulmak emelile geceleyi normana dalmış, elektrik cep fenerini havaya, ağaçlara tutarak böcek araştırmaya koyulmuş; fakat haşere bulacağı yerde hususî polislerle karşılaşmış, kanuna uygunsuz hareketinde bulunmak suçile mahkemeye verilmiş ve 10 lira para cezasına mahkûm edilmiştir.

İngilterede garib bir sergi

İngilterede Chelseada açılacak olan bir sergide, kadın perestişkârlarının İngiliz şairi Lord Bayrona gönderdikleri saç bukleleri, İngilterede ilk ve son cumhuriyeti kuran Cromwell'in çizmeleri, Ann Boleyn'in tuvalet sandığı ve kraliçe Viktoryanın 40 tane kadar şapkası teşhir edilecektir.

Eski Yugoslav Başvekili dün tevkif edildi

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Alman ajansına göre

Belgrad, 19 (A.A.) — D. N. B. ajansı bildiriyor:

Zabita, eski başvekil ve Sırb radikal partisi reisi doktor Milan Stoyadinoviç ile bu parti mensublarından bazı kimselerin ikametgâhlarında araştırmalar yapılmıştır.

Araştırmalar esnasında ele geçen ve Svetkoviç - Maçek hükûmetinin dahilî siyaseti aleyhine müteveccih olan beyannamelerin Yugoslavya yüksek mahkemesi huzurunda bir dava mevzuu teşkil edeceği söyleniyor.

Havasın verdiği malûmat

Belgrad 19 (A.A.) — Havas:

Polis, eski başvekil Milan Stoyadinoviçin evinde araştırma yapmış ve bir çok vesikalar ele geçirmiştir.

İyi malûmat alan mahfeller dahilî bir tabrik maksadile hazırlanmış beyannameler mevzuubahs olduğunu bildiriyorlar. Bazıları, Stoyadinoviçin iktidar mevkilinde bulunduğu zamanki harici münasebetlere aid vesikalar da bulunduğunu iddia etmektedirler.

Fransız matbuatının neşriyatı

Paris 19 — Muharrirlerin nazarı dikkatli cenubu şarki Avrupasını karartan hâdiseler üzerinde temerküz eylemekte devam ediyor. «Petit Parisien» gazetesi yeni bir hâdiseyi kaydediyor ve Rusyanın Balkanlarda Mih ver devletlerinin kendisinden daha fleri gümelerine meydan vermek istemediğini, bilâkis çarlık zamanında tatbik edildiği gibi ferdi bir nüfuz siyasetine temayül eylediğini tebarüz ettirmektedir.

Yugoslavyanın vaziyeti

«Journal» gazetesinin «Zürih» muhabiri Blum şunu kaydediyor ki, himayeye muhtaç olan bu Yugoslavya şimdiki kadar hiç de samimi olmayan münasebat idame etmiş olduğu ve büyük Slav kardeşi Rusyaya müracaat etmiştir. Yugoslavya kendini tehdid altında görüyordu demektir. Fakat, kim tarafından? İtalya, bugünkü kadar hiç bir zaman sulhü olmadığını beyan etmek suretile buna cevap vermiş ve bu teminatına daha ziyade inanılması için de Almanyanın İtalyaya bir veya iki askerî heyet gönderdiğini Berline tekbiz ettirmiştir.

Balkanların silâh ve kalkanları

Ancak, Ete Nouvelle de başmakalesinde tebarüz ettirdiği gibi Balkan memleketleri ateş içinde bulunan Avrupada münferid bir vaziyette bulunuyorlar. Onların, silâh ve kalkanları vardır. Evvelâ Fransız - Rumen ittifakı, sonra İngilterenin Yunanistan ve Romanyaya garantileri ve nihayet Türkiyenin Fransa ve İngiltere ile olan ve Balkan Antantı memleketlerine dolayısıyla bir garanti temin eden fevkalâde mühim ittifakı mevcuttur.

İran Şahının Yıldönümü

Tahran 19 (A.A.) — Bugün Şahın yıldönümü münasebetile bütün şehir baştanbaşa bayraklarla donanmıştır. Bu akşam Şahın sarayında bir gala müsameresi verilecek ve bunda bütün hükümet erkânı ile kordiplomatik hazırlanacaktır. Gazeteler, hükûmdarın yüksek meziyetlerini methüsena etmektedirler.

Bir İngiliz profesörünün Çocuk Esirgeme Kurumuna teberrüü

Ankara 19 (A.A.) — Çocuk Esirgeme Kurumundan bildiriliyor:

Türk - İngiliz yardım cemiyeti namına profesör John Garstağ tarafından 300 sterlin teberru edilmiştir. Çocuk Esirgeme Kurumu genel merkezi Türk çocukları hakkında gösterilmiş olan samimi alâka ve muhabbetten dolayı teşekkürlerini sunar.

TAKVİM

NİSAN											
Resmî sene		20		Arabi sene							
1356				1359							
Nisan		Resmî sene		Kıyam							
7		1940		165							
CUMARTESİ											
GÜNEŞ		Rebiülevvel				İMSAK					
S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.				
5	18	8	21	8	21	8	21				
10	22	8	25	8	25	8	25				
Oğle		İkinci		Akşam		Yatsı					
S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.				
V.	12 12	15 59	18 02	20 02	20 02	20 02	20 02				
E.	5 24	9 06	12 -	1 -	1 -	1 -	1 -				

İSTER İNAN, İSTER İNANMAI

Bir mevlide harb dolayısıyla bazı itihâat maddelerinin kolaylıkla ve ucuz fiatla bulunamamakta olmasında şikâyet ediliyordu. Konuşmada hazır bulunanlardan bir zat şu nu söyledi:

— Eski harbe bir aralık Kayseriye uğramışım. Traş pudrasına ihtiyaç hâsıl oldu, bütün şehri aradım. Hayır, yoktu, kalmamıştı. O zaman pudramın pirinçten yapıldığını hatırladım. Bir miktar pirinç alarak el değirmeninde öğüttüm. Bir şişe kolonyam kalmıştı, bir iki damlaını elde et-

tiğim tozun üzerine serptim, tozu da güneşe serdim, pek güzel oldu. Siz bilmem hangi maddeyi bulamamaktan, daha doğrusu eski fiatına alamamaktan şikâyet ediyorsunuz. Olabilir ya, nihayet harb içindeyiz, haricîten mal getirtmekte, parasını bulmakta elbette az çok müşkülât çekeceğiz. İzü'nermek için, sıkılmamak için yapılacak şey güç bulunan, pahalıya bulunan maddeyi almaktan vazgeçmekten ibarettir. Rahat etmek için yapılacak başka şey yoktur.

İSTER İNAN, İSTER İNANMAI

TELGRAF HABERLERİ

Meclis müzakereleri

İhtiyat efradın talim ve terbiyesi hakkında asekerlik kanununa yeni bir fıkra ilâve edildi

Zelzele mntakasında hizmetleri görülen mahkûmların affına dair kanun da kabul edildi

Ankara, 19 — Büyük Millet Meclisi bugün Refet Canizetin başkanlığında toplanarak bazı dairelerin 1939 ılı bütçelerinin muhtelif fasıl ve maddeleri arasında bir milyon sekiz yüz yetmiş bin sekiz yüz seksen dokuz lirahk münakale yapılmasına ve askerlik kanununun 88 inci maddesine «talim ve terbiye ve manevra maksadile celbedilecek usta efrad, fevkalâde hallerde iki sene kaydına bakılmadan İcra Vekilleri Heyeti kararı ile silâh altına alınabilir ve talim müddeti de dört aya kadar uzatılabilir» şeklinde bir fıkra ilâvesine aid kanun lâyhalarının müzakere ve kabul edilmiştir.

Bu müzakereleri müteakib söz alarak kürsüye gelen Abdülhak Fırat «Erzincan» büyük zelzele felâketi esnasında enkaz altında kalmış olan vatandaşların kurtarılması hususunda hizmetleri görülen mahkûmların affına aid olarak hazırlanmış olan kanun lâyhasının tabi ve tevzi edilmiş bulunduğunu söyleyerek demiştir ki:

«Bu lâyiha tabi ve tevzi edilmiştir, yalnız ruznameye girmemiştir. Eğer müsaade buyurursanız önümüzde de bir Hâkimiyeti Milliye bayramımız vardır. Bu bayramda hem kendilerini, hem de çocuklu ailelerini sevindirelim.»

Meclis bu teklifi tasvib etmiş ve mezkûr kanunu ruznamesine alarak müzakeresine geçmesi üzerine Sallih Beşotaç (Erzincan) bu mahkûmların cezalarının tamamen affedilmelerini istemiştir.

Bunun üzerine Adliye Vekili Fethi Okyar şu mütaleada bulunmuştur:

«Adliye Encümeni mazbata muharririni teyid için kürsüye geldim. Çünkü bir katil vak'ası yapmış birkaç ay veya sene yattıktan sonra bu adam af neticesinde tekrar köyüne avdet edecek olursa maktul'erin ailesi nezdinde fena bir tesir yapacağı mülâhazasıle bunlar için yalnız beşte 4 dedik. Bu zaten mühim bir nisbettir. Binaenaleyh Adliye Encümeninin tasdik ettiği şekilde kabul buyurulmasını teklif ediyorum.»

Kanunun şekli

Verilen bu izahatı müteakib kanun encümenin teklifi veçhile şu şekilde kabul edilmiştir:

«Listede adları ve soyadları yazılı «241» mahkûmun mahkûmiyet müddetlerinin beşte dördü ve hukuku âmme ve tazminat kabilinden olan para cezaları affedilmiştir. Bunların muhakeme masraflarile işe bedelinden olan borçları da terkin olunmuştur.

Mahkûmiyet müddetleri ne olursa olsun bütün mahkûmlar hakkında hükmedilmiş olan para cezaları affedilmiştir. Şu kadar ki tazminat mahiyeti haiz olan para cezaları afftan müstesnadır.

Bu kanun hükmü cezaları tamamen affedilen mahkûmların mahkûmiyetlerini yalnız medeni neticelerini refered. Cezal neticelerine şamil değildir.

Bu kanunun cezaları tamamen affedilmiş olan mahkûmlar hakkında inzibati ve idari bakımdan kanunen tatbik edilmiş ve edilecek olan muamele ve tedbirlere tesiri yoktur.»

Gayda İtalyanın Akdeniz siyasetini izah ediyor

Roma 10 — Royter ajansı bildiriyor: Virginio Gayda, Akdeniz meselesine tahsis ettiği makaleler serisine dahil son yazısında, İtalyanın Akdeniz siyasetinin bir tahakküm siyaseti değil, bütün devletlerle, bilhassa Akdeniz milletleriyle bir el birliği siyaseti olduğunu söylemektedir.

Gayda diyor ki: Tarih gösteriyor ki, Akdeniz milletleri arasında sulh ve refah hüküm sürdüğü devirler, İtalyanın sulh içinde bulunduğu ve Akdenizde muvazeneyi temin edecek derecede kuvvetli olduğu devirlere tesadüf etmiştir.

İtalyanın Akdenizde yayılması, hürriyetini ve hayatı sahasını temin zaruretinin icabıdır.

İtalyanın Akdenizde serbest kalmak za-

retini ve hakkı, diğer Akdeniz devletlerinin zaruretlerinin ve haklarının aynıdır.

İtalya tarafından iltizam edilen Akdeniz sistemi bir hukuk muvazenesine, her milletin kuvvetine ve denizler serbestisi hususunda beynelmilî bir garantiye istinad eder.

Bu sistem, aynı zamanda İtalya ile islâm âlemi arasında da bir iş birliği icab ettirmektedir ki bu iş birliği, İtalyanın Akdenizde ve Kızdendizde hâli hazırda ki siyasetile ahenktar bulunmaktadır. İtalyanın Akdeniz siyaseti yalnız kendî kuvvetine değil, başkalarının hukukuna riayet ve Akdeniz memleketleri arasında yapıcı bir el birliği esasına da istinad etmektedir. (a.a.)

Almanya, İtalyan vaziyetinin aydınlanması bekliyormuş

Amsterdam, 19 — Nieuwe Rotterdamsche Courant gazetesinin Berlin muhabiri yazıyor:

Almanya, İtalyan vaziyetinin aydınlanmasını sabırsızlıkla beklemektedir. Berlinde bildirildiğine göre, İtalya henüz kat'i bir hatı hareket kabul etmemiştir ve Duçenin 30 Nisanda söyleyeceği nutukta mühim kararlar bildireceği ümit edilmektedir. (A.A.)

Otobüscüler heyeti Ankara'da

Ankara, 19 (Hususi) — İstanbul otobüscüleri heyeti geldi, alâkadâr makamlarla temaslara başladı.

Otobüscüler, tarifeyi artırmaya ve oto bûs işletilen mahallelerin değiştirilmesini dilemektedirler.

Bursada toprak kayması yüzünden bir ev yıkıldı

Bursa 19 (Hususi) — Şehrimizde yeni bir toprak kayması olmuş, Demircikapıda Osmanın evi bu yüzden yıkılmıştır.

Fransız Meclisi kabineye ittifakla itimad beyan etti

Paris, 19 (Hususi) — Meb'usan meclisinin bugünkü hafi celsesinin hitamında, meclis mevcut 504 azanın ittifakile Reyno kabinesine itimad beyan ederek, harbin sevk ve idare hususundaki hükümetin hattı hareketini tamamen tasvib eylemiştir.

Başvekil Reyno, dün de âyan meclisi tarafından tezahüratla takdir edilmiştir.

Bir matbuat heyeti Londra'ya gidiyor

Ankara, 19 (Hususi) — Mayıs ayı içinde İngiltereye bir matbuat heyetimiz gidecektir. İngiltere hükümetinin davetlisi bulunacak olan bu heyetin başında Hüseyin Cahid Yalçın bulunacaktır.

Resmî nakil vasıtaları

Ankara, 19 (Hususi) — Resmî nakil vasıtalarından istifade suretine dair proje Bütçe Encümeni tarafından Meclis umumî heyetine tevdi edilmiştir. Encümen, projeye bağlı mazbatasında resmî nakil vasıtalarının tahdidî için encümeninde geçen müzakerelere işaret etmiş ve bu hususta hükümetin bazı arzu ve düşünceleri varsa bunları bir lâyiha ile Meclise teklif edebileceğini tasvib eylemiştir.

Encümen tarafından tanzim edilen projede Temyiz, Devlet Şûrası, Divanı Muhasebat reislerine ve Temyiz müddei umumasine otomobil tahsis edilmesi teklif edilmektedir.

Garb cephesinde

Paris 19 (A.A.) — 19 Nisan akşam tebliği:

Moselle'nin doğusunda ve Blez ci varında Fransız ve Alman keşif müfrezeleri arasında şiddetli müsademeler vukubulmuştur.

Bu son bölgede topçu faaliyeti kaydedilmiştir.

Altı avcı tayyaremiz Alman tayyarelerle muharebe ederek bir düşman tayyaresini hatlarımız üzerine düşürmüş, diğer birini düşman hatlarımızın gerisinde yere inmeğe mecbur etmiştir.

Bütün tayyarelerimiz üslerine dönmüşlerdir.

Romanyada Demir Muhafızlar serbest bırakıldı

Bükreş 19 (A.A.) — Romanya dahiliye nezareti tahâşşüd kamplarında bulunan son demir muhafızların serbest bırakıldığı ve bu kampların lâğvedildiğini bildirmektedir.

Rejimin müfrit sağ cenah hareketinin son zamanlardaki mutavaat teşebbüsünü hazırlayan 6 şeften mürekkep bir heyet bugün ilk defa olarak Kral Karol tarafından resmen kabul edilmiştir.

Romanya ile Sovyetler arasında bir hudud anlaşması yapılmadı

Bükreş 19 (A.A.) — Salâhiyetli Rumen mahfelleri, iki memleketi ayıran Dniester nehri üzerinde hâdiselere mânî olmak için Sovyetler Birliğile Roman ya arasında katabatın 10 kilometre geri çekilmesi hakkında bir anlaşma imza edildiği hakkındaki haberi kat'i olarak yalanlamaktadırlar.

Amerika müttefiklere 3 bin tayyare teslim etti

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Bunların 3 bin tanesi teslim edilmiştir. Diğerleri de peyderpey hazırlanmaktadır.

Amerikadaki tayyare fabrikaları, 1940 yılı sonunda, senede 25 bin tayyare inşa edebileceklerdir.

Sabık Amerika Cümhurreisi Sovyetler aleyhinde

Nevyork 19 (A.A.) — Sabık Reisi cümhur Hoover, Amerikanın Moskovadaki sefirini geri çağırmasını istemiştir.

Hoover, haftalık Colliers mecmuasında şöyle diyor:

«Amerikanın Sovyetleri tanıması, çok büyük bir siyasi ve ahlâkî hata olmuştur. Polonyanın istilâsındamberi Amerikadan Rusyaya yapılmakta olan ihracat yüzde 300 nisbetinde artmıştır. Bu ihracat meyânında bilhassa benzin, bakır vesaire gibi Finlandiyalıların, Polonyalıların ve diğer milletlerin hürriyetlerini gasbetmeğe yarıyacak olan maddeler vardır.»

Amerika Japonyaya karşı 52 bin tonluk harb gemileri inşa ettiriyor

(Baştarafı 1 inci sayfada)

52 bin tonluk harb gemisi Vaşington 19 (A.A.) — Reuter ajansı bildiriyor:

Bahrî harekât kumandanı amiral Stark Birleşik Amerikanın, 43 bin tonluk 8 gemi inşa etmekte olan Japonyaya mukabele etmek üzere 50 bin, hatıta 52 bin tonluk süper dretnotlar inşa edeceğini, âyan meclisi bahriye encümeninde bugün beyan etmiştir. Amiral Stark, meclisin, çok büyük tahtelbahirler ve Guam adasında bir hava üssü inşasını tasvib etmesi lüzumunu ilâve etmiştir.

Kamberra 19 — Başvekil Curtin, Felemenk Hindistanı meselesinde, Avustralyanın mes'uliyeti, Japonyanın Birleşik Amerikanın mes'uliyetinden daha büyük olduğunu söylemiş ve demiştir ki:

Avustralya bu arazinin statükosunu muhafaza zarureti hâsıl olur olmaz kat'i ve filli bir şekilde harekete geçebilecek tarzda bütün kuvvetlerini tektisif etmelidir.

Ruzvelt'in beyanati

Vaşington 19 (A.A.) — Ruzvelt gazetecileri kabul ederek şu beyanatta bulunmuştur:

Bütün Pasifik mntakasında statükomun muhafaza edileceğini barışın menfaati namına ümit ediyorum. Hul'un Felemenk Hindistanı hakkında dün yaptığı beyanatta vaziyeti tamamen hülâsa etmiş olduğuna kaniim.

Fabrikalar imalâtının standardizasyonu

Ankara, 19 (Hususi) — Sümerbank fabrikalarile hususi fabrikalar imalâtının standardizasyonu için verilen kararların yakında tatbikine geçilecektir. Bu kararlara göre fabrikalar yeni imalât programlarile mesailerine devam edeceklerdir. Piyasanın hakikî ihtiyaçları ucuca mal edilmek suretile karşılanacaktır.

Standardizasyon, bilhassa, mensucat ve ayakkabıda tatbik edilecek, istihsal artırılacaktır.

Sabahtan Sabaha

Dağ başında yalnızlıktan can sıkılmış, biraz gönül eğlendirmek için avazı çıktığı kadar bağırmağa başlamış:

— Yetişin, kurd var.

Uzaklarda çift süren köylüler sapanları bırakıp koşmuşlar:

— Bre kurd nerede?

Çoban, aptal, aptal sırıtmış:

— Ben sizi aldattım!

Çiftçiler ağız dorusu küfür ederek dağılmışla.

Birkaç gün geçmiş, bu sefer sürüye sahiden kurd hücum etmiş. Çoban başlamış feryada:

— Bre yetişin kurd geldi!

Kim aldırır. Çiftçiler kulak bile asmamışlar. Kurda başa çıkamayan çoban yurttanmış, çırpınmış, fakat sürüden birkaç koyun gitmiş.

İki yıl evvel bir (Südet) meselesi ile Çekoslovakya'yı, (Nazi) teşkilâtı ile Avusturyayı ve nihayet (Turist) tertibatı ile Norveç'i işgal eden Almanya büyük küçük bütün komşularını öyle kuşkulandırdı ki şimdi Alman markalı bir tel parçası Alman menseli iğne iplik, Alman pasaportlu seyyah bile şüpheli karşılanıyor. Çünkü tel parçasının bir miktarı mayın, iğne ipliğin kasatura ve süngü, turistin de motorlü kiti kumandanı olması ihtimali vardır!

Bu vehim ve endişe ilidir ki Romanya hududa yakın ormanlarını işletmek isteyen Almanları kabul etmedi. Yugoslavya Alman seyyah kafilelerini geri çevirdi. Holanda, içindeki Nazi partisi erkânını tevkiif etti. Belçika her ihtimale karşı umumî binaları muhafaza altına aldı.

Almanya dağ başındaki çobana benzedi. Artık işa şekline girse kimseyi inandıramıyacak!

Siyaset ALEMİNDE

Müttefikler Norveçte ne ile meşgul olabilirler?

Yazan: Selim Rağıp Emeç

Şimali Norveçte karaya çıktıkları bilirdi, rülen İngiliz ve Fransız kuvvetlerinin henüz müessir bir harekette bulunmamış olmaları belki biraz tereddüd, bir o kadar da hayret uyandırabilir. Fakat modern harbin icabları ve hiçbir hazırlığı olmayan tenha sahililere kâfi miktarda kuvvet çıkarılmasının ağır şartları düşünülecek olursa, izhar olunabilecek tereddüdlerin yersiz ve çok erken olduğu tezahür eder.

Şimdiye kadar alınagelen haberler hep deniz harekâtından bahsetti. Son müttefik tebliğleri ise şimali Norveçin muhtelif noktalarına asker çıkarıldığını kaydediyor. Demek ki deniz faaliyetinden sonra ve onunla müterafik olarak müttefiklerin kara harekâtı da başlamış demektir. Gene bu münaşebette şunu unutmamak lazımdır ki karaya asker çıkarmak çok müşküldür ve ihrac hareketinin tekemmülü ise bir hayli zamana mütevakıftır. Kaldı ki Almanlar ta, rafından Norveç karşı tevcih edilen istila hareketi neticesi, Norveçin başlıca işe yarar limanları kendi ellerine geçmiştir. Herhangi bir kara parçası üzerine ihrac yapılamı, yacağına göre evvelâ ihraca ameli ve askerî bakımdan en müsaid noktanın seçilmesi icab eder. Bu nokta hasmın elinde olunca, yapılacak hareket nisbeten güçleşebilir. Şu mülâhazalara göre müttefikler için evvelâ müsâid böyle bir iki deniz noktasının elde edilmesi lâzım geliyor. Ondan sonra ihracın muhtelif safhaları başlayacaktır. Bu safha, da karaya çıkarılacak kuvvetler tanklar ve hafif otomatik silâhların himaye ettikleri seri kit'alar olabilir. Bunlara donanma silâhendazlarını da ilâve etmek mümkündür. Henüz mevzi almamış ve sadece donanma toplarının himayesinde ilerleyebilecek olan bu ihrac kit'alarının münaşib mahallere yerleştirilen mitralyöz yuvaları vasıtasile ne derece iz'ac olunabilecekleri kolayca tasavvur edilebilir. Bütün bu zorluklara rağmen karada tutunabilen kuvvetleri daha ehemmiyetli öncelikle kit'alar takib edecektir. Bunlar, karalara daha derin surette nüfuz ve bir köprübaşı elde ederek geriden gelen kuvvetlerin hareketini himaye etmeğe çalışacaklardır. Asıl ondan sonra işgal mntakasının istilâsını tamamlayacak olan kısmiküllü karaya ayak basabilir. Maamafih bununla iş tamamlanmış değildir. Çünkü sahil mntakasına yapışacak olan kıtaat donanmanın da devam etmesi lâzım gelen mütemadi müzaheretle çıktıkları liman mntakasının işgalini genişletmeye devam mecburdurlar. Bu hal, birbirini velyedecek ve tamamlayacak olan hareketlerin mukaddemesidir. Bütün bunlar başarılıktan sonradır ki sefer kuvveti teşekkül etmiş ve karada yerleşmiş olur. Bu kuvvetin ilerleme müteveccih yürüyüş hareketi taarruzun iptidar noktasıdır. Bütün bunların tekemmülü edilebilmesi için bir müddet daha beklemek fazla birşey midir?

Selim Rağıp Emeç

İzmitliler Sırrı Belliğlunun hareketini takbih ediyorlar

İzmit — Eski Kocaeli meb'usu Sırrı Belliğlunun hareketi Kocaeli muhitinde derin bir teessür uyandırmıştır. Halk bu hareketi şiddetle takbih etmektedir.

(80.000) lira

Millî Piyangonun 1 inci çekiliş bileti satılığa çıkarılmıştır. Biletlerinizi bugünden alınız. (80.000) lirayı kazancak olan bilet belki de yarın kadar satılmış olur.

Çoban hikâyesi

Buhan Cahid

Şehir Haberleri

Şehir dahilinde hayvanlar başı boş bırakılmıyacak

Şehir yollarında binek hayvanlarının koşturulması, sürülerin tek çobanla sevkî, seyyar satıcıların hayvanlarını serbest bırakmaları menedilecek

İstanbul Şehir Meclisi dünkü müzakereleri esnasında belediye zabıtası talimatnamesinin şu mühim maddelerini kabul etmiştir:

Eknekeçi, sütçü, sebzeçi, sucu ve emsalî gibi hayvanla satıcılık ve nakliyat yapanlar seyrüsefer hükümlerine uymağa ve hayvanlarını yedekte bulundurmağa ve başlarını boş bırakmamağa mecburdurlar. Şehir yollarında binek hayvanlarının süratli ve dörtmala koşturulması yasaktır.

Sürü sahipleri sürü halinde sevkettikleri hayvanların ön ve arkalarında en az birer çoban ve gece sevkiyatında çobanlar ellerinde beyaz ışıklı birer fener bulundurmağa mecburdurlar. Vahşi hayvanları şehre sokmak ve bunları şehir içinde bir yerden başka bir yere nakletmek için Belediyeden izin almağa sahipleri mecbur tutulmuşlardır.

Hayvan sırtında et, posteki, kereste, taş, tuğla, demir gibi gelip geçenlere zarar verecek surette eşya nakli yasaktır.

Belediye, hayvanların sokaklarda başı boş gezdirilmesine müsaade etmeyecektir.

Bu maddenin müzakeresi sırasında azadan birinin:

— Bu şeklin kabiliyeti tatbikiyesi yoktur» demesi üzerine polis altıncı şube müdürü Faik ayağa kalkmış:

— Seyyar satıcı, apartmanın kapısını çalarken hayvanı başı boş bırakırsa bir kaza olabilir. Hayvan sahipleri bu usulü tatbik edecektir. Biz de kontrol ederiz, olur biter» demiştir.

Buna Kâzım Şinasi şu şekilde itiraz etmiştir:

— Büyük apartmanların yaya kaldırım'arı geniştir. Hayvanı yaya kaldırımına çıkaramayız ki hayvanı kapının tokmagna bağlayalım.»

Reis bu husustaki müzakereyi kâfi bulmuş ve «seyyar satıcı hayvanlarının sokaklarda başı boş bırakılmasına müsaade ediliyor mu?» diye sormuştur. Azabı teklifi kabul etmemiş, maddeyi aynen kabul etmiştir.

Ruznamede görülecek başka mesele kalmadığı için meclis, Çarşamba günü toplanmak üzere dünkü toplantısına nihayet vermiştir.

Berlin büyük elçimiz dün sabah Ankaradan geldi

Berlin büyük elçimiz Hüsrev Gerede

Birkaç gün evvel mezunen şehrimize gelerek Ankara'ya giden Berlin büyük elçimiz Hüsrev Gerede dün sabah Ankaradan şehrimize dönmüştür.

Berlin elçimiz Ankara'da bulunduğu müddet zarfında hükümet erkânile temaslarda bulunmuş ve Reisi Cumhuriyet Millî Şef İsmet İnönü tarafından kabul olunmuştur. Yarın akşam Berlin'e hareket edecek olan Hüsrev Gerede dün kendisiyle görüşen gazetecilere şunları söylemiştir:

«Çocuklarımı görmek üzere mezu niyetle gelmiştim. Bu vesileden istifade ederek Ankara'ya gittim, icab eden temas ve ziyaretlerde bulundum.

Cumhurbaşkimiz Millî Şefimiz tarafından kabul edildim. Kendilerine arzı veda ettim. Burada üç gün kalacağım. Pazartesi akşamı Berlin'e hareket edeceğim.

Almanya'da tahsillerini yapmakta olan talebelerimizin vaziyetleri iyidir. Harb muntakasındaki mekteplerde tahsile devam etmeğe imkân olmadığından Münih, Dresden ve Berlin'deki mekteb'ere nakletilmişlerdir. En çoğu Berlin'dedir.

Berlin ve Dresdende birer talebe cemiyeti kurulmuştur. Talebeler toplu bir haldedir. Cemiyet salonlarında gazetemiz muntazaman bulundurulduğundan memlekete aid işleri ve haberleri takip edebiliyorlar. Talebelerimizin ekserisi mühendis yetişmek üzere yüksek teknik mekteplerinde çalışmaktadırlar. Faaliyetlerinden memnunuz. Gerek sefaretimiz, gerek talebe müfettişliği kendileriyle daimi teması muhafaza etmektedir.

Üç ayda bir rektörlerinden imtihan neticelerini soruyoruz. Laşe sıkıntısı da umumiyetle halka tatbik edilen tahdidattan fazla değildir. Aileleri tarafından gönderilen paketleri muntazaman alıyolar, diğer Balkan memleketleri talebelerine aralarında bir fark yoktur. Hülâsa Almanya'daki Türk talebenin vaziyetinde endişeyi mucib hiçbir şey yoktur.»

Hastanelerdeki yatak adedi artırılabilecek

Belediye hastanelerdeki yatak adedi, doktor ve memur sayısını bu sene bir miktar çoğaltacaktır. Haseki hastanesine tahsis edilen masraf miktarı geçen senekinden dokuz bin lira fazlasile 236.816 lira, Cerrahpaşaya 620 lira fazlasile 239.104 lira, Beyoğlu hastanesine 6650 lira fazlasile 76.920 lira, Zeynebka-mil hastanesine 5650 lira fazlasile 41.620 lira, kimyahaneye 1800 lira fazlasile 27.090 lira, zührevî hastalıklar hastanesine 5000 lira fazlasile 112.220 liradır.

Hastanelere yeniden memur alınacağı gibi Belediye Sıhhat İşleri Müdürlüğü kadrosunda da memur adedi çoğaltılmaktadır.

Almanya ile ticaret anlaşması yapılacak

Almanya ile yeni bir ticaret anlaşması yapılmak üzere Ankara'da bir müddet evvel başlanmış olan müzakerelere devam olunmaktadır.

Öğrendiğimize göre bu anlaşma 20 milyon liralık olacak, bunun 13 milyon lirası iki tarafın ihtiyaç listeleri gözönünde tutularak mübadele edilecek eşyaya tahsis olunacak, mübadelesi plafon olarak icab edince kullanılmak üzere anlaşmaya ithal edilecektir.

A'lmanyada yaptırılmış olan gemilerimizin bedelleri de bu anlaşmaya konulacak ve anlaşma imzalandıktan sonra gemilerimiz memlekete getirilecektir.

Şehir işleri:

Vali dün muhtelif müesseseleri gezdi

İstanbul Vali ve Belediye Reisi Dr. Lütfi Kırdar, yanında Vali Muavini Halûk ve Beyoğlu kaymakamı Ahmed olduğu halde Kâğıthane'ye gitmiş, kimse-siz çocuklara tahsis edilecek İmrahor köşkünün tamiratını gözden geçirmiştir. Vali dönüşte Darülaceze'ye uğramış, o civardaki temizlik amelesi için yaptırılan garajda tetkikat yapmıştır.

Galatasaray'ın aile ziyafeti

Her sene yapılan Galatasaraylıların aile ziyafeti bu sene 27 Nisan 1940 tarihine tesadüf eden Cumartesi günü Tak-sim Belediye gazinosunda verilecektir.

Hakimiyeti Millîye Bayramı ve Osmanlı Bankası

OSMANLI BANKASINDAN: Osmanlı Bankasının Galata, Yeniceami ve Beyoğlu şubeleri, Hakimiyeti Millîye bayramını münasebetle 22 Nisan Pazartesi (öğle-den sonra) ve 23 Nisan 1940 Salı günü kapalı bulunacaktır.

Konservatuvarın gezintisi

İstanbul Konservatuvarı bu sene de bir ilkbahar gezintisi tertib etmektedir. Bu gezinti Pazar günü yapılacak ve davetliler o gün sabah saat sekizde Şirketihayriye iskelesinden kalkacak bir vapurla Büyükdada'ya gidecektir. Gezintide şahane bir caz, mükemmel bir yemek ziyafeti vardır. Ondan sonra da merkeblerle A-yazmaya gidilecektir.

Ince kadın çorabları işlenmeyecek

Kadın çorap'arı iptidai maddelerinin hariciden ithalindeki müşkülâtın harb vaziyeti dolayısıyla gittikçe artması yüzünden bazı tedbirler alınması lüzumlu görülmüştür.

Bu maksadla Ticaret ve İktisad Vekâletile temaslarda bulunmak üzere Ankara'ya gitmiş olan heyet şehrimize dönmüştür. Pazartesi günü Millî Sanayi Birliğinde çorap sanayicileri toplanarak heyetin verdiği izahatı dinliyeceklerdir.

Alâkadarlar kadın çorap'arı ipliklerinin dahilinde yapılarak yerli sanayide bunların kullanılmasını noktai nazarını müdafaa etmekte ve bunun için tedbirler alınmasını istemektedirler. Bu takdirde ince iplikle işlenen çorapların işleniyerek imalatın muayyen tiplere inhisar ettirilmesi zarurî görülmektedir. Yalnız bu takdirde kalm iplikleri bütün çorap makineleri işliyemeyeceğinden mahdud makinelerle istihsal edilecek çorapların istihlakı karşılıyıp karşılıyamıyacağı muhtacı tetkiktir.

Toplantıda bu hususlar görülecek ve istihsale yeni bir vech'e verilecektir.

Mühim bir kayıp

Atatürkün sı-

nif, menfa, gaza

ve inkılâb arka

daşı sabık Kırs

hir mebu'su ve

eski fırka kuman

danlarından Mü-

fid Özdeş millî mü

cadelede Afyon

siperlerinde ka-

zanmış olduğu

müzmin bronşit ve

amfizemden kur-

utulmuş iki Merhum Müfid Özdeş

günlük buhranı müteakib Heybeliada'da,

Lozanferi caddesindeki evinde dün

vefat etmiştir. Cenazesi bugün (Cumartesi)

saat 13,30 da kaldırılarak Heybeli

kabristanına defnedilecektir. Merhuma

rahmet diler, ailesine ve dostlarına beya-

nî taziyet ederiz.

Dünya muhabirlerinden tereümeler serisi : 34

Anton Çehov

6 No. Koğuş

Çeviren:

Hasan Âli Ediz

Remzi Kitabevi

Fiatı 50 Kr.

MÜNİR NUREDDİN

ve arkadaşlarının mevsimin

Son KONSERİ

MARMARA

Sinemasında

24 nisan ÇARŞAMBA akşamı

Dikkat: Bütün yerler numaralıdır.

Telefon numarası: 23860

Biletler (MARMARA) gişesinde

satılıyor.

BUGÜN
MELEK

Sinemasında

BASTER KEATON - AL COLSON

tarafından bütün acılığı - çıplak hakikatleri ile sinemanın uyanışını gösteren

Holivud Resmigeçiti

Baştan nihayete kadar renkli ve ALICE FAYE'in en çok muvaffakiyet kazanmış şarkıları ile süslü nefis bir film.

Ayrıca: METRO JURNAL en son harb ve dünya havadisleri Bugün saat 1 de tenzilâtli matine

— Sinema tekniğinin en son merhalesi ...
— Kahramanlık devrinin eşsiz destanı ...

CECIL B. DEMIL'in
en büyük şaheseri

ATLAS EKSPRESİ

BARBARA STANWYCK - JOEL MAC CREA - AKIM TAMIROFF

20.000 Artist, 10.000 Şimendiferci... 1000 Asker ve 1.500.000 dolarla vücutte getirilen bu harika

Bugün **LALE** Sinemasında

İlaveten: PARAMUNT JURNAL dünya ve harb havadisleri

Bugün 1 ve 2.30 da tenzilâtli halk matineleri

Bugün **SAKARYA** sinemasında

2 güzel ve büyük film birden:

TATLI HAYAL

NORMA SHEARER

ve CLARK GABLE

Gizli Teşkilât

LLOYD HUGHES

Milyarlar Filmi!

Senenin son harikası

Yeniden kurulmuş şehirler...

On binlerce figüran...

ve milyarlar sarfile yapılan...

RONALD COLMAN

ve **FRANCES DEE'nin**

**SERSERİ
KRAL**

Filmi alkın eden kalabalığa ancak 4 gün daha gösterilebilecektir.

Ayrıca: Hakikî Afrika

facialarını yaşatan

SAHRA

BEKÇİLERİ

MILLİ

ALEMDAR

Beyazıtta

MARMARA

sinemasında

Bugünün hayatından 2 Süper

film, bütün İstanbulu heyecan

dalgası verdi

VATANSIZ KADIN

EDWIG FEULLERE -

JEAN CHEVRIER

Deniz Maceraları

ROBERT YOUNG -

LIONEL BARRYMOR

Müstesna programın son günleri.

Keşif Alayı, Gungadin

filmlerinden sonra

Dünyanın 9 ncu harikası

olacak

**HİND AVCI
ALAYI**

Filmine hazırlanınız.

SARAY Sinemasında

Büyük bir aşk... Zafer dolu bir hayat... Sevilmiş büyük bir adam...

LINKOLN VATAN KURAN ADAM

Fransızca sözlü büyük şaheserin baş rollerinde:

HENRY FONDA - ALICE BRADY

Amerikanın mübteşem dekorları arasında çevrilen bu büyük filmde

ABRAHAM LINCOLN'un hayat ve aşkı göstermektedir. Cidden göreceğiniz ve arkadaşlarınıza da tavsiye edeceğiniz bir film.

İlaveten: FOKS JURNAL son dünya ve harb havadisleri

Bugün saat 1 ve 2.30 da tenzilâtli matine.

Çorlu Belediyesinden:

Her sene olduğu gibi bu sene de Çorlu ilkbahar emtia ve hayvan panayırı 3/Mayıs/1940 Cuma günü açılacaktır.

A — Panayıra hayvan satmaya gelenler geldikleri yerden hayvan hastalığı olmadığına dair menşe şahadetnamesi almayı unutmamalıdır.

B — Yurdun her tarafından alıcılar geldiği cihete panayıra geleceklerin her türlü esbabı istirahatlerinin temini şimdiden hazırlanmıştır.

C — Panayırın son günü olan 5 Mayıs'ta ehil hayvan sergisi yapılacağı ilân olunur.

(2508)

Bugün **TAKSİM** sinemasında

Türk sanatçılarının ve Türk sinema sanatının büyük zaferi olan

YILMAZ ALI

Oynayanlar: Suzvi Tedü - Nevzad Okcuğil - Feride Canan - Refik Kemal - Celâl Çağdaş - Beatris

Reji: FARUK KENÇ Eser VA NÖ Prodüksiyon HALİL KÂMİL Modern Türk polisinin iştirakile tertip

ve temsil olunmuş zabita ve cinayet romanı Barlar, meyhaneler, apaşlar, batakaneler

İlaveten: EKLER JURNAL son dünya havadisleri: Oyun saatleri 12 - 2,15 - 4,30 - 6,45 suare 9 da

İtalya ne istiyor ?

Romanın pek ileri giden iddialarına kısa bir bakış

YAZAN

Emekli general H. Emîr Erkilet
"Son Posta",nın askerî muharriri

Büyük Britanyanın iktisadî harbi nazımın, 2:3 gün evvel söylediği bir nutukta, İtalya için: «Bu memleket ne düşünüyorsa açıkça söylesin, bunu öğrenmek ve anlamak istiyoruz» dediğini gazetede görmüş ve kendi kendine düşünmeğe başlamışım İtalya ne düşünüyor ve ne istiyor?

Belki hiçbir memleket ve hiçbir hükümet reisi İtalya ve Duçe kadar açık ve teferriath olarak düşündüklerini ve istediklerini söylememişlerdir. Nüfusu 1861 yılındanberi 79 senede 18,5 küsur milyon artan ve bugün 43.635.000 i bulan İtalyanın, geçen Büyük Harb arazi takimatında büyük bir haksızlığa uğradığına kanı olarak, bugün batı ve doğu Avrupada, Afrika ve Akdenizde neler istediği aşığı yukarı malumdur ve bunlar resmi, yarı resmi ve hususi olarak sık sık tekrarlanmışlardır.

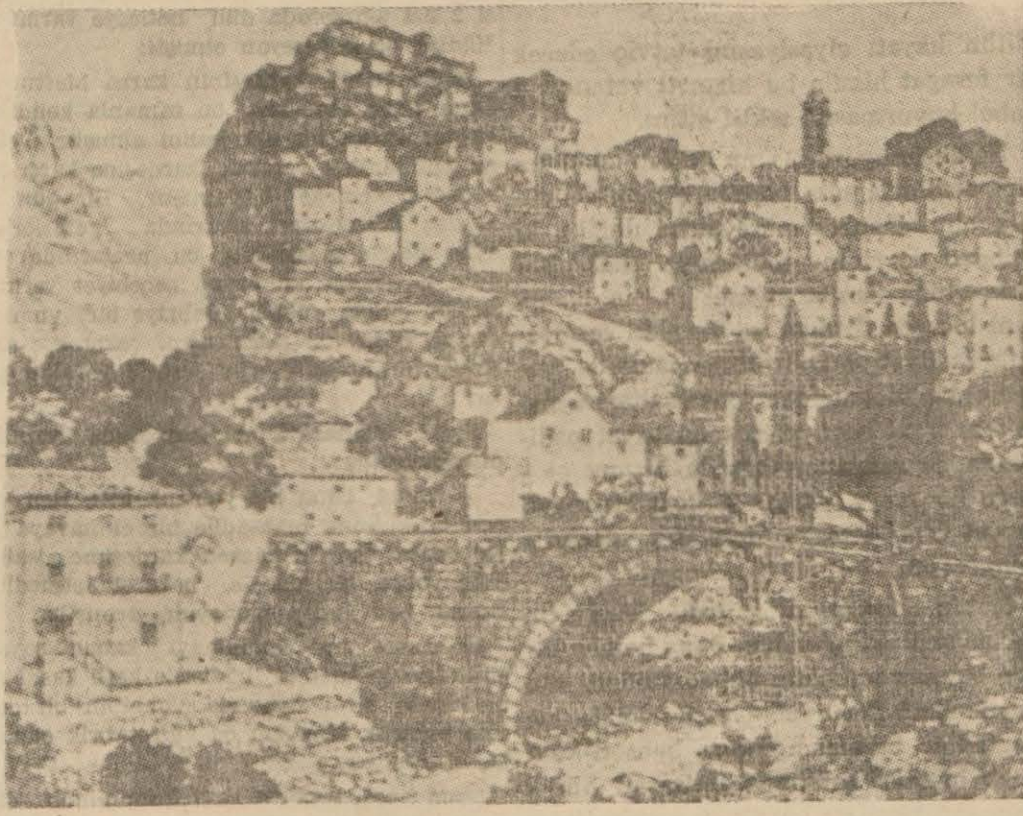
İtalya, komşusu ve rakibi Fransanın nüfusu yalnız 42 milyon. Büyük Britanyanın, Şimali İrlanda nüfusile beraber, ancak 47 küsur milyon olduğu halde hemen bütün dünya müstemlekelerine hükmettiklerini, her tarafa zengin ve geniş dominyon ve mandalar edinmiş olduklarını fleri sürerek kiskanıyor ve Büyük Harb sonu kendine yapılmış olduğuna söylediği haksızlıkların tamirini açıkça istiyor.

İtalya geçen Büyük Harbde müttefikleri Almanya ve Avusturyayı bırakarak İtalyanların safına geçmiş ve 5,25 milyon insan seferber ederek harb ona 600 bin ölü ve bir milyon yaralıya mal olmuştu. Onun bu derece büyük ahlaki ve maddi fedakârlıklar ihtiyar etmesi sırf Adriyatikte, Afrikada ve doğu Akdenizde yağlı hisseler elde etmek için idi. Fakat onun harb neticesinde kazandığı yerler, İngiltere ve Fransanın kazançlarına nazaran pek az olmuştu.

Mussolini iktidar mevkîme geçtikten sonra İtalyanın, müttefikleri tarafından yenmiş olduğuna hükmettiği haklarını her tarafa geri istemiş ve İtalyan addettiği Korsika, Malta ve cenub doğu Fransa vilâyetlerinin İtalyaya iadeleri davasını fleri sürmek hususunda hiçbir tereddüd göstermemiştir. Fransa ile İngiltere arasındaki Büyük Harb işbirliğinin sulhü müteakib bulması ve bilâkis bunun yerine bir anlaşmamazlık kaim olması Mussolininin bir yandan İtalyaya yeni bir düzen vererek onu kuvvetlendirmek ve diğer yandan Afrikadaki isteklerini tedricen tahakkuk ettirmek yolundaki mesaisini kolaylaştırıyordu.

Böylelikle o, garb Trablusunun cenub ve cenub doğu hududlarında, Mısırda Fransadan bazı toprak tahşihlerine nail olduğu gibi İngilterenin şiddetli muhalefetine rağmen Habeşistanı da zapt etmişti. Ondan sonra İtalyanın, İspanya iç harbinde, nasyonalistlerin yani general Frankomonun tarafını niçin ve nasıl tuttuğu ve onlara nasıl yardımlarda bulunduğunu gördük. Nihayet İtalyanın, Almanya ile ne gibi şartlarla dostluklar ve ittifaklar aktettiği, Akdenizde Malta'ya karşı Pantollaryayı ve Kızıldenizin cenub methalinde (Babülmendebde) Prim İngiliz müstahkem adasına karşı Dumeyrahı neden tahkim ettiği malumdur. El'hasıl İtalyanın Fransa ve İngiltereden Savvayı, Korsika, Tunus ve Cibuti'yi, İngiltereden de Süveyş kanalı şirketine hissedar olarak Akdenizin cenub doğu methalinde kontrol sahibi olmayı istediği de hatırladadır. O, aynı zamanda İngilterenin Cebelüttarikın Malta'yı asil sahipleri İspanya ve İtalyaya terketmesini bile talep etmektedir.

İtalya, Akdenizde İngiliz ve Fransız hakimiyetini istemiyerek bu denizin, etrafında yaşayan memleket ve milletlere, onların bu denizle olan a'fakaları nisbetinde aid kalmasını istiyor. Mussolini, Akdenizde Süveyş ve Kızıldeniz İngiltere için sadece bir kısa yoldan ibarettir-

Korsikadan bir manzara

ler, fakat İtalya için bun'ar birer hayat sahasıdır diyor. Çünkü evvelâ Akdeniz, uzun ve dar bir yarımada olan İtalyanın, her üç tarafını ihata etmektedir. Kezalik İtalyanın gerek garb Trablusu ve gerek doğu Afrika müstemlekelerile irtibatı Akdenizle Süveyş ve Kızıldeniz yollarına bağlıdır.

İtalyanın Akdeniz, Süveyş ve Kızıldenizde neler istediğini ve bunlardan maksadının ne olduğunu daha iyi anlamak için Mussolininin, İngilterenin asil yolunun Afrikanın cenubunu dolayan yol olduğu ve bu Ümidburnu deniz yolunun Büyük Britanyayı Afrika müstemlekelerile Hindistan, Avustralya ve diğer büyük Atlas mamurelerine emniyetle bağlamağa kâfi olduğu ve bu sebeble Akdenizi, Süveyş ve Kızıldenizi sahiplerine terketmesi iktiza ettiği yolundaki sözlerini hatırlamak lâzımdır.

Fakat İtalyanın asil maksadı Akdenizi bir İtalyan denizi haline getirmektir. Mussoliniye nazaran büyük İtalyanın kurulması ve onun emniyeti için Akdenizin İtalyanın elinde bir deniz olması lâzımdır: Mare nostrum (yani bizim deniz).

Bunun için İngilterenin Akdenizin batı ve doğu mahreçlerindeki şimdiki mevkiilerini terkederek buraları İtalyanın dost veya müttefikleri olan İspanya ile Mısır'a avdet etmelidir; fakat Süveyş İtalya imparatorluğunun Avrupa ve Afrika kısımlarını birbirlerine bağladığı için burası İtalyan kontrolü altında bulunmalıdır.

Sicilya ile Sardonya adalarının karşılığında ve bunlardan ancak 140 ve 200 Km. uzakta bulunan Tunus vaktile İtalyanın elinden alındığı için Fransa burasını iade etmelidir. Tunus yalnız büyük kolonisi bulunduğu için değil İtalya, kendi emniyeti için lüzum gördüğü orta Akdeniz hakimiyetini tests maksadile de Tunusu Fransadan geri istiyor. Filvaki, bu suretle Sardonya ve Sicilya boğazlarının her iki tarafları İtalyanın eline geçecekleri için Tyrenyen denizi tamamile bir İtalyan havuzu olabiliyor.

Bu bölgede yalnız Korsika adasının Fransa elinde bulunması işi bozmakta ve Tyrenyen denizinin şimal batısında açık bir gedik bırakmaktadır. Halbuki bu ada da, İtalyan telâkkisince, cenub doğu Fransa gibi İtalyandır. Bu sebeble Savva, Montekarlo, Nis ve Korsika İtalyaya geçmeli ve İtalyanın orta Akdeniz hakimiyetini tesisteki mühim coğrafi ve sevkulceyş rollerini oynamalıdır.

Bu takdirde Malta İngiliz deniz kalesinin artık bir hükmü kalmamış ve İtalya orta Akdenizde garbe karşı kuvvetli bir cepheye malik olmuş olur. Bu cephe, İtalyayı ve Akdenizi Cebelüttarikın ötesinden gelebilecek olan bir tehlikeye karşı korumak içindir.

Karadeniz cihetinden gelebilecek bir tehlikeye karşı, doğu Akdenizi ve dolayısıyla İtalyan yarımadasını korumak için İtalya, 12 adalarla bura'ardaki ehemmiyetli deniz, hava ve kara üslerine malik- yedir. Fakat bu cepheyi tamamlamak için bir Yunan adası olan Girit de İtalyaya lâzımdır. Nitekim Korfo, Adriyatığı ileriden müdafaa için ona lüzumlu görünmekte olduğu gibi.

Orta ve doğu Akdenizde İtalya hakimiyetini tamamlamak için onun Süveyş de hâkim olması iktiza eder. Gerçi Kızıldenizin batı sahillerinde Musavva ile As sab mersalarına ve Babülmendebde Dumeyraha sahib olması, bu cihetle pek ehemmiyetlidir. Fakat Babülmendebin hemen cenub batısındaki Cibuti Fransız limanının da, İtalyanın Babülmendeb yani Kızıldeniz'in cenub methali bölgesindeki hakimiyetini tamamlamak için lüzum addedi'mektedir. Bahusus bu Fransız limanı, sahilden Habeşistanın merkezine giden yegâne demiryolunun başında bulunmaktadır.

İtalyanın Akdeniz meselesi bir kül telâkki olunursa bunun Adriyatik, Tuna, Balkan'lar ve Yakındoğu gibi şubelerinin ve İtalyanın buralardaki siyasetlerinin, köklerini hep İmpetium ve Mare nostrum yani büyük İtalya imparatorluğu ve Akdenizin bir İtalyan denizi olması lâzım geldiği umde'lerinden aldığı sarahatle görülür.

Görülüyor ki İtalya, iddiaları pek fazla olmakla beraber ne istediği hemen hemen en çok belli olan bir devlettir. Eğer müttefikler İtalya cihetinden bugün bir müşkülât ve bir endişe duyuyorlarsa bu, onun maksadlarını bilmediklerinden değil, daha ziyade kendi kendilerine büyük zararlar vermeksizin onun bütün isteklerini yerine getirmenin imkânsız olmasındandır. H. E. Erkilet

İsviçre ile ticaret müzakereleri devam ediyor

Dün İsviçreden İthalât yapan tüccarlar Mintaka Ticaret Müdürlüğünde bir toplantıya çağırılarak bu memlekettten İthalâtın artırılmasının neye mütevakıf olduğu hakkındaki fikirleri öğrenilmiştir. Şehrimizde devam etmekte olan Türk-İsviçre ticaret anlaşması esasları hazırlanırken bu müzakerelerden de istifade edilecektir.

Dış ticaret müdür muavini Peşteye gitti

Peşte beynelmilel sergisine hükümetimiz namına Ticaret Vekâleti Dış Ticaret Müdür Muavini Celâl Yarman iştirak etmektedir. Celâl Yarman dün akşamki ekspresle Peşteye hareket etmiştir.

Sergide millî mamulâtımız ve bilhas-sa ihrac maddelerimiz teşhir edilecektir.

Hâdiseler Karşısında

ŞUNDAN BUNDAN

Kitap hırsızı:

Dünkü gazetelerin birinde okudum. Bir kitabıcı yanında çalışan adam, kitabıcıdan on üç tane kitap çalıp evine götürmüştü. İkide bir:

— Bizde kitaba kıymet verilmiyor.

Deriz.. Meğer ne yanlış düşünüyormuşuz: Bizde kitaba o kadar kıymet veriliyormuş ki birkaç kitaba sahib olabilmek için hırsızlığı bile göze alanlar oluyormuş.

★

Belediye hamamında:

Pazartesi günü açılacak olan belediye hamamının kapısı vurulacak:

— Kim o?

— Yabancı değil.

— Kimsin, adını söyle?..

— Temizlenmek isteyen biri.

— Adın yok mu, adını söyle, diyorum.

— Eski Belediye kooperatifi hesabları.

★

Susam fiatlanınca:

— Zeytinyağına susam yağı karıştırılıyor mu, karıştırılmıyor mu?.. Bugün anlaşıyor mu, karıştırılmıyor mu?.. Bugün anlaşıyor mu, karıştırılmıyor mu?.. Bugün anlaşıyor mu, karıştırılmıyor mu?..

— Zeytinyağı satanlardaki yağlardan nümune aldılar da, tahlil neticesi bugün mü belli olacak?

— Tahlille ne anlaşılır kıl.

— Ya nasıl?

— Bugünkü gazeteler yazdılar, susam fiatı artmış, eğer zeytinyağına susamya-

ğı karıştırılıyorsa, zeytinyağının fiatı da bugün beş on kuruş birden artar.

★

Otobüsteki torik:

Okuyucum, Cevdet Suardan bir mektub aldım. Mektubunda diyor ki:

«Geçen gün geç vakit köprü üstündeki durak yerinden bir otobüse bindim. Otobüste bir de ne göreyim, yarı canlı bir torik balığı boyu boyunca yatıyor...»

Kabahat balıkda değil ya.. Torik balıklarının canlarından bezmiş olduklarını, kendilerini karaya attıklarını her halde okuyucum da biliyordur. Balık kendini karaya attığı halde ölmeyince etrafına bakmıştır, otobüsü görmüştür.

— Bu kırık dökük şeyler insanlar için olacak değil ya, olsa olsa bizim gibi canından bezmiş o'lanlar içindir.

Diye düşünmüştür, ve otobüse:

— Dur.

İşaretini vermiştir. Otobüsü durduran şoföre de kabahat bulmamalı. Onlar öyle alışmışlar, gölge görseler:

— Belki müşteridir.

Diye otobüsü durdururlar. Torik balığı otobüse alan biletçiye de kabahat bulmamalı. Adamcağız onu görür görmez sevinmiştir.

— İşte, demmiştir, otobüsün kirli olduğuna, bazı yerlerde fazla durduğuna, şoförün sigara içtiğine ses çıkarmıyacak yegâne müşteri.

Ve hemen yakalayıp otobüse almıştır.

İsmet Hulusi

Bunları biliyor mu idiniz ?

Hap'shanede 25 sene

25 sene bir cinayet mahkûmu olarak Amerika hapishanelerinin birinde kalan bir adamın masum olduğu anlaşıldığı zaman kendisine hükümet tarafından 40 bin dolar tazminat verilmiştir. Bu para ile hapishaneden çıkan adam gazetecilere:

— Ne yirmi beş sene hapishanede kalsaydım, ne de bu parayı alsaydım. Demmiştir.

Uzun boy rekoru

Dünyanın en uzun boylu kadınlarından biri de Nevyorklu Mis Lenduydur. Boyu iki metre 43 santim gelir. Ağırlığı 140 kilodur. Bu ağırlık boyuna nisbetle fazla olmadığından Mis Lenduy'narin görünmektedir.

1770 de boşanma sebepleri

1770 senesinde Fransada çıkan bir kanununda şöyle deniliyordu:

«Her kim krallık tebaasından birine beyazlık, yahud kırmızılık, rayiha, sahte diş, takma saç, demir korse, yüksek topuklu iskarpin, sun'î kalça ile görünür ve bunlar sebeble onu izdivaca tahrik ettiği isbat edilirse, izdivaç mefsuh addedilir ve kadın, büyüçülerin fâbi oldukları kanunlara göre muhakeme olunur.»

İşinden çıkarılan kesik saçlılar

Avrupada oldukça eski olan kesik saç modası Çinde ancak bundan on beş sene evvel moda olmuştur. Uzun saçlı Çin kızları bu modayı beğenmişler ve tatbik etmişlerdir. Fakat moda yaşlı Çinlilerce beğenilmemiş ve ilk başta saçları kesilmiş 18,000 işçi kız saçlarını kesmiş olmaları yüzünden işlerinden çıkarılmışlardır.

GÖNÜLİSLERİ

Düşen kadın Düşmüş kalmıya mı Mahkûmdur ?

Bay «S.» soruyor:

— Bu kadın düşmüştü, elinden tutuldu, kaldırıldı, fakat bir müddet sonra eski hayatına döndü, gene nadim oldu. Tekrar kaldırılmaz mı? Kaldırılma tekrar düşer mi?

Meşhur Acem şairi «Sadi» nin fikrine tamamen iştirak etmem. Kurd oğlu en nihayet kurd olma namzed değildir, irsi tesir muhakkaktır, fakat muhitte, terbiye ve tahsil ile hafifler, hattâ hiç kalmadığı da olur. Yalnız kadının böyle bir vaziyeti bahsinde biraz bedbinim. Hayatını, eski itiyadlarını kolaylıkla unutamaz, unutsa da küçük bir teşvikin, fransızca tabiri ile (tansasyon) un esisine iâbidir, daimi bir takayyüd altında yaşaması, çok sıkı bir muhitte bulundurulması icab eder.

Okuyucum kararında serbesttir, düşüncemi objektif olarak söylemekle iktifa edeceğim.

Niçin gitti

Bay «İ. K.» bana bir aile faciasını

anlattıktan sonra bu suali soruyor:

— Niçin gitti?

Anlatış şekline bakılırsa sergüzeşte kendisi haklıdır, bu dakikaya kadar tuttuğu yol da doğru yol olmuştur. Bununla beraber ortada bir sebep olmak lâzım. Mektubda bu sebebi göremiyorum. Kadını dinlemek de mümkün değil.

Bir noktaya dikkat ettim:

Bay İ. K., mektubunda kullandığı ifade şekline anlıyorum ki, muntazam tahsil görmüş, muhakeme kuvvetine malik bir adamdır. Fakat acaba karısı nasıldı? Tahsil bakımından a-ralarında ne kadar fark vardı? Bu, mühim bir noktadır. Zira belki ilk hamlede göze çarpmaz, fakat seviye farkının alle geçimsizliklerinde çok büyük bir rol oynadığı muhakkaktır.

★

Bayan «P. T.» ye:

Size verilmek üzere bir mektub aldım, bir hafta içinde müracaat edip alabilirsiniz,

TEYZE

Hatıralar Arasında

Yazan: Halid Ziya Uşaklıgil

Said Paşa Sadrazam

Beşinci Mehmedin bana verdiği vazife - Said Paşayı evinde ziyaret - Yerde serili döşek ve içinde oturan ihtiyar vezir - Sadaret teklifini nasıl yaptım ve ne cevap aldım ?

Said Paşanın sade ve basit hayat tarzına fitri bir temayül vardı. İstanbulun meselâ Yüksekaldırım taraflarındaki, Nişantaşı cihetlerindeki konakları, Göztepe ve civarı köşkeri, Büyükdere ve Yeniköy yalıları kabilinden pek mükellef, otuz kırk odalı, geniş sofralarile, yaldızlara boğulmuş tavanlarile, her türlü müstemilâle muhteşem binaları vardı; işte bunlardan biri de Said Paşanın Teşvikiyedeki müzeyyen, mutena ve o nisbette mefruş cesim konağı idi. Sadaret hayatının bir büyük kısmını burada geçirmiş iken nasılsa sonradan hilkatinin mahviyetkârane temayülüne tebaiyet ederek bu konağın karşısında mutasarrıf olduğu arsaya pek basit, ancak iki alçakça kattan mürekkeb, yayvan bir bina yapmıştı; bu bina bir evden daha büyük, fakat konak denemeyecek kadar küçükçe idi.

Büyük konağı ilk zevcesinden olan büyük kerimesile damadına ve oğluna bırakarak kendisi ikinci zevcesi ve onun çocukları ile bu yeni binaya çekilmiş ve orada her türlü büyük mikyasta teşkilâtta lüzum görmiyerek a'elâde bir hayat sürmeğe başlamıştı. Zamanın icabatından olarak, büyük binaların yüksek vergisi ve idare masrafı sebebiyle, birçok emsali kabilinden büyük konak bugün ortadan kalkmış ve arsası parçalanarak, yeni tarzda, varidatı masarifini koruduktan başka menfaat temin edecek binalara tahsis olunmuştur. Said Paşanın basit hayatına zemin olan bina ise bugün hâlâ mevcuttur.

Hünkârın bana verdiği vazifeyi ifa etmek için büyük bir mesafe geçmeğe hacet yoktu. Ötedenberi mabeyn başkâbetine tahsis edilmiş olan binadan beş on adımlık mesafede bulunan Said Paşa ikametgâhına vâsil olmak için bir kapıdan çıkmak, hemen yanındaki kapıya girmek kâfi idi.

O tarihi geceyi takib eden günün erken bir saatinde hemen oraya gitmek için şıtab ettim. Bana kapıyı açan uşak anlaşılın şahsını tanıyordum, isticâl ile Said Paşayı haberdar etti. O da medhalin yanında bir odada imiş. Mabeyn başkâtibinin bu ziyaretine muntazır imiş olmalıydı ki beni hemen yanına isal ettiler.

Küçük bir oda, şurada burada yığınlar la ve perişan bir halde kitaplar, evrak kümeleri.. yerde iki şilteden ibaret sade bir yatak... Ve içinde gecelik kıyafetile isminin küçük olmasına mukabil fitratın

pek büyük olarak yarattığı bu vezir...

Ben içeriye girer girmesiz davranmak, hasta bacaklarının üstünde doğrulmak istedi; buna, bir iskemle çekerek, istirhamkâr bir tavırla mâni oldum. Her şeyden evvel beni böyle kabul ettiğinden af istedi; beni bekletmekten ise böylece, kendisini bu kıyafette göstermeğe karar verdiğinden bahsetti; ben de hemen saraya gitmek mecburiyetinde olduğumdan böyle pek erken gelişimi affettirecek bir mukabelede bulunduktan sonra böyle kabul edilmiş olmağı nefsimece iftihar medarı addettiğimi söyledim.

Sonra nasıl devam ettim, teklifi nasıl söyledim. Bu muhavereyi bütün tafsilâtile tesbite imkân yok. Umumi çizgilerini anlatacağım.

Her şeyden evvel bir mukaddeme yapmâk münasibdi.

Kendisinden bahsettim. Yeni idare tarafından nasıl telâkki edildiğine, nasıl ihtiram ve itimad hislerle karşılandığına işaret ettim. Bir vakitler, memleket türlü rezail ve mesavi içinde çalkanıp giderken kendisinin kıyasetine daima refakat etmiş o'an nezahetirîn nezdi şahanede ne büyük takdirlerle yâd edildiğine temas ettim. Hakikaten Said Paşa hakkında büyük servetine rağmen hiç bir zaman hiç bir kimse tarafından iffet ve istikametinden zerrece şüphe izhar edilememişti. Herkesçe malûm idi ki o servet kendisini sıkı sıkı bağlamak istiyen Abdülhamidin bol atiyelerinden ve bizzat paşanın israftan kaçınan tasarruf fikirinden hâsıl olmalıdır.

Bu zemin üzerinde ve hep -hünkâra, yeni idareye atfederek, lüzumundan fazla da uzun sürmesinden çekinerek paşanın izzeti nefsi'nî tatmin edecek bir mukaddemeyi müteakib günün meselesine geçtim.

O hep gözlerini indirerek, yatağında bağdaş kurmuş, arkasında hırkası, arasıra içinde derin bir zekânın kıvılcıkları parıldayan nazarını bana kaldırarak ve methe delâlet eden parçaları «estağfu rullah!» demek istiyen bir eda ile karıştıyarak, fakat hep susarak dinledi.

Hakkı Paşanın istifasından bahsettim. Vaziyetin müşkülâtını işarete lüzum görmedim, bunu herkesten ziyade kendisinin takdir ettiğine şüphe yoktu.

Hünkârın böyle bir zamanda, ve bu vahim şerait dairesinde kendisine hükümet başına geçmesini yegâne selâmet çaresi olarak telâkki ettiğini ve işte lütfen,

bütün hayatı siyasesini tetviç edecek bir feragat hissile bu hizmeti vataniye kabul buyurmasını teklif ettim.

Ne düşünüyordun? Onu keşfetmek mümkün değildi amma tahmin etmek de büyük bir kehanete mütevakıf değildi ki istibdad devrinin mükerrer sadaretini idare etmiş olan bu siyaset pirinin, bir de yeni idarede, İttihad ve Terakki cemiyetinin faaliyet ve kudreti hengâmında, hususile Abdülhamidden sonra saltanat makamını işgal eden yeni meşrutiyet padişahına da sadrazam sıfatile hizmet etmeğe bir meyli vardır. Yalnız bu meyli hemen izhar etmeğe muvafık nazarile bakmıyordun.

O, bin dereden su getirdi. Vaziyetin pek müşkül olduğundan, buna hemen bir çare bulmak mümkün olmadığından, dün gecedenberi j'mali zihn ettiğî halde hiç bir tedbir bulamadığından bahsettikten sonra hünkâr hakkında ihtisatı hürmetinden, onun en küçük bir emrine itaat için fedaî can edeceğinden, ve müfid olabileceğine ümidi olsa derhal fermanı hümayuna imtisali bir farize bileceğinden, düşünce düşünce, tane tane kelimele bahsetti; sonra gene itizar tarikine saparak yorgunluğundan, yaşlılığından dem vurdu; öyle ki mülâkat bitti, fakat bir netice kat'îye alınmadı.

Veda ettim ve saraya gittim. Hünkâr haremde idi. O da sabırsızlığından ben gelmez haremde isal edileceğime dair emirler vermiş.

Hülâsaten arzettim ve ilâve ederek: — Zannediyorum ki, dedim; doğrudan doğruya tarafı şahanenizden teklif vukuu nu istiyor. — Kendisini davet ettiriniz, ben de hemen mabeyne çıkacağım; dedi.

Ve böylece mesele bitti. Said Paşa huzurda padişaha karşı tereddüd edemedi, sadareti kabul etti. Yeniden mutad olan merasimle Sirkeçiden Babıâliye kadar bir sadaret alayı tertib olundu. Diğer sadaretlerinde bu alaya atla iştirak eden ve oldukça zahmet çeken Said Paşa yeni kabul edilen usul ile alayda arabada bulundu. Gene mutad idi, sadrazamla beraber ya yeni şeyhislâm da tayin olunur, yahud Meşihatte bulunan zatın vazifesi teccid edilirdi.

Sultan Reşad zamanında epeyce şeyhislâm değişmişti. Bunlardan kimi istifa etti, kimi irtica temayülleri şüphesi altında çekilmeğe mecbur oldu. Said Paşanın bu sadaretinde meşihatte kim bulunu-

Mahkemelerde Tabanca ile kardeşini yaralayan adam 7 ay hapse mahkûm edildi

Kıskançlık yüzünden çıkan hâdisede öldürmek kasdi olmayışı ve tahrik sebeplerinin bulunması ceza hafifletici mahiyette görüldü

Edirnekapı dışında kıskançlık saikasıle kardeşi Vehbi Yılmaz tabanca ile ağır surette yaralayan Bahri Bayamın muhakemesi 2 noi ağırceza da dün neticeye varmıştır. Hâdiseye şöyle cereyan etmiştir:

Suçlu Bahri, kardeşinin karısı Meftuneye karşı alâka hissetmiş, bu zamanla kendisini gitgide saran bir aşk halini almıştır. Vehbi de işin farkına vararak, kardeşine karşı husumet beslemeğe başlamıştır. Bir gün iki kardeş Edirnekapı civarında gezerlerken ay. mesele tazelenmiş, bu, aralarında şiddetli bir kavga zuhûruna sebebiyet vermiştir. Bu sırada Vehbi Bahriye bir yumruk atmış, Bahri de tabancasını çekerek, ateş etmiş ve kardeşini ağır surette yaralamıştır.

Suçlu, bilâhare 2 noi ağırceza da yapılan duruşmasında:

— Vehbi, bana bir yumruk attı. Ben de, onu korumak maksadile bir el havaya atış ettim. Kurşun kazın kardeşime isabet etti; yoksa, bir kasılla hareket etmedim. Esasen ben ruhen hastayım, demistir.

Mahkeme, bu müdafaa'yı kabule şayan görmemekle beraber, hâdisede katil kasdi de bulmamış, aynı zamanda Vehbinin biraderine yumruk atmasını da ağır tahrik olarak kabul etmiştir.

Buna göre, suçluyu ceza kanununun 456 ncı maddesine tevfiğin ve tahfifin 7 ay müddetle hapse mahkûm etmiştir.

Sahte bono işinde bir tüccarın da methaldar olduğu anlaşıldı

Sahte mübadil bonoları tahkikatına müddeumumilik ehemmiyetle devam etmekte dir.

Hâdisede mühim rol oynayan bir de tüccar tesbit edilmiş, kendisi zabıta İstanbul da arandığı halde bulunamamıştır. Yapılan tahkikatta, mevzu bahis zatın İzmirde bulunduğu tesbit olunarak, İzmir zabıtasına derhal bulunup İstanbula sevki için talimat verilmiştir.

Bir şoföre dayak atan komiser hakkında takibat yapılacak

Dün sabah Sirkeci İstasyonunda vukua gelen bir hâdiseye dün adliyeye intikal etmiştir. Aslıye 4 üncü ceza mahkemesinde duruşması yapılan bu vak'anın, mahiyeti şudur:

Sirkeci şoförlerinden Hulusî, trenden çıkan bir yokunun bavullarını alarak otomo bile bindirmek istediği sırada İstasyon polisi Mehmed şoförün sıra harici olarak mü-

yordu. Hatıralarımda bir müphemiyet var.

Yeni heyeti vukelâ teşekkül etti, meb'usan meclisinde azim bir ekseriyetle mevkiî tahkim edilmiş oldu; fakat bu suretle ne İtalyaya karşı alınacak tedbir bulundu, ne de Trablusgarb vilâyetini alkoyabilmek imkânı bulunmuş oldu.

Halid Ziya Uşaklıgil

«Son Posta»nın edebî tefrikası: 31

AŞKA İNANMAYAN ADAM

TERCÜME EDEN: HALİT FAHRİ OZANSOY

Yazan: Jorj Delaki

benim iyi kalb'i Gaspar'ım! Kendimin de Gandhi, yahud İsa gibi bir sulh peygamberi rolü oynayabileceğimi kestirim. Ancak ne var ki, zaferi temin için elimde fazla olarak pratik vasıtalarım bulunsa bile, bunun sonu gene onlar için de, benim için de fenaysı münce olur. Zira ben, sadece fabrikalarının stoklarını sevketmek için, bu dünyada iki üç defa silâhlı ihtilâflar infilâk ettirmişimdir. Vakıâ görünüşte hazırlanan bu neviden bazı ihtilâflara da mâni olamaz değ'im, fena da olmaz hani, fakat şu var ki ben, bundan daha iyi bir şey, daha şahsî, daha müessis bir şey isterim. Övle bir şey ki bizzat şahsımla ödiyebilirdim. Ya sen, filozof bana ne nasihat vereceksin?

Feylesof:

— Sizde çok takdir edilecek bir zihniyet uyardığını görüyorum ve bunun için etze kendinize lâyık bir şey yapmağı tavsiye etmek isterdim. Ancak ne yazık ki muhayyilem pek kısa olduğundan he-

nüz lâzım olan şeyi bulamıyor. İhtimal Barbarus, yahud Çincinatüs gibi birçok tarihî çehrelerin hareketini misal tutarak, siz de Emerson gibi bir mânzevi, bizi hekim, yahud Kipling gibi bir bühat veya Herodias gibi bir keşiş olabilir ve âhiri ömrünüzü istigrakla geçirebilirsiniz.

Baron biraz küskün:

— Bütün bunlar adı ve ben; tatmin etmiyor, dedi. Maamafih benim için kafanızı yordüğunuzdan dolayı sizlere teşekkür ederim, dotlarım. Bakalın belki başka tarafta aradığımı bulabiliirim. Gelin hele biraz benimle, Rober!

Ve kâtibî ile beraber çalışma odasına girdi.

— Araştırın biraz şu evrakınızı. Bunların arasında kendilerine yardım etmemi istiyen bir düzüne kadar kaçık babacan mucidin dosyaları olacak.

— Kolay, mösyö. Bütün bu dosyalar şurada, «cadlar» kartonu içinde.

— Peki. Mersi, Rober. Muntazam bir

çocuksunuz, hayatta bu lâzım. Hayat intizamdır değil mi ha! materyeller arasında oldukça bir intizam. Çıkarın bütün şu dosyaları bana. Yarın gündüz bunları tetkik edeceğim. Bu gayretli adamların ismine ve adresine birer mektub yazar, hepsini önlümüzdeki Cumartesiye sıra ile davet edersiniz.

**

Tayin edilen günde, baron, kâtibî ile beraber çalışma odasında idi.

İlk içeriye alınan kâşif, başlıca gıda maddelerinin pek ufacak hap'ar şeklinde komprimelerini yapmağı muvaffak olan ve senelerdenberi bizzat bunları kullan zavıf bir kimyagerdi.

Üstelik şöyle vazda bulunuyordu:

— İnsan maddî esaretlerden kurtulup da mesaisini fikrin yüksek faaliyetlerine hasredebilirse, kendisine en eski hülyalarından birinin gayesi olan saadeti temin edecek, tam bir medeniyeti de yer

teri almak suretile nizamnameye aykırı hareket ettiğini ileri sürerek, müdahale etmiş, bu, aralarında bir münakaşaya sebebiyet vermiştir. Münakaşa sırasında, şoför polisin sırasız müşteri almadığı ve binnetlece polisin haksız bir müdahale ile bu hakarete sebebiyet verdiği de anlaşılmıştır.

Bundan dolayı suçlu hakkında verilen üç ay hapis ve 30 lira para cezası iskat edilmiş şoför Hulusînin komiseri tahkir ettiği de tesbit olamamıştı, bu cihetten de berâat ne karar verilmiştir.

Ancak, komiser Necatinin suçluyu karakolda dövdüğü şahidlerin ifadesinden anlaşılacağı cihetle, hakkında takibat icrası için evrak suretlerinin müddeumumiliğe sevkine de karar altına alınmıştır.

İstanbul müddeumumisi bugün Ankaradan gelecek

Adli işler etrafında temaslarda bulunmak üzere Ankaraya gitmiş bulunan Müddeumumî Hikmet Onat, bugün şehrimize avdet edecektir.

Müddeumumiliğe davet!

İstanbul C. Müddeumumiliğinden: İstanbula geldiği anlaşılın Gelibolu ceza mahkemesi Ziyaettin Öğütçünün hemen memuriyetimize müracaatı.

Deniz işleri:

Dün üç vapur ithalât eşyası geldi

Dün limanımıza Fransız bandıralı Teofil Gotye vapurile yün eşya, boya ve matbaa mürekkebi, kâğıd ve kâğıd eşya, pamuk mensucat, elektrik malzemesi; Romanya bandıralı Boceki vapurile kopra, kauçuk, çuval, yün halı, İtalyan bandıralı Kapoarma vapurile demir eşya, yazı kâğıdı ve felâketzedelere yardım eşyası gelmiştir.

Poliste:

Bir kadın kuyuya düştü

Çarşambada Kovacide mahallesinde 18 numaralı evde oturan Hatice adında bir kadın, dün evin bahçesindeki kuyuda su çekerken ipin birdenbire kopması yüzünden telâşa kapılmış ve müvazenesini kaybederek kuyuya düşmüştür. Hatice'nin feryadına koşan komşuları kendisini güçlükle boğulmaktan kurtarmışlardır. Kuyuda kaldığı müddet zarfında fazla su yutan Hatice, tedavi edilmek üzere Haseki hastanesine kaldırılmıştır.

yüzünde tahakkuk ettirebilecektir. İmdi malûm ya, mösyö insanın bütün hülyaları bugün değilse, yarın tahakkuk ederler. Hepsi, hepsi! beşeriyetin beklemeğe vakti var, öyle değil mi? Ve diyorum ki hepsi tahakkuk ederler, en çilgıncaları, en hayalî olanları bile! İnsan uçmak hülyası besliyordu. İşte uçuyor. Dünyasını çeviren havanın bir kısmını şimdiden keşfetmiştir. Bir seyyareden diğerine uçmak hülyasını da besliyor. Buna da muvaffak olacaktır, mösyö. Dünya sulhünü tesis etmek hülyasındadır. Bir gün geleceksin, artık hiç harbolmıyacak, mösyö. Hiç şüphesiz ö'ümü bile yenmeğe, nasıl ki bugün elektriği kullanıyorlarsa atomik enerjiyi de öyle kullanmağı, hattâ, paganizmin eski kır ilâhları santorlar, egipyanlar, siren'ler, sfenksler, bütün bu vücudlarının yarından aşağısı hayvan ve yuvaraklı insan mahlûklarda olduğu gibi, hâlâ bugün insan ruhunda mevcut olan, hâlâ onu yarı barbarlık içinde gömülü tutan hayvanlık emsali sıfıra indirmeye de muvaffak olacaklardır.

Baron:

— Düşünüyorum ki, dedi henüz terakkinin tahakkukunu düşünmek mevzusu şimsizdir. Öyle sanırım ki, vücudün yarı aşağı tarafı, ancak, ağır ve hakimane bir şekil değiştirişle hissedilmeden insanla şabilecektir.

(Arkası var)

MONOLOĞ

Beceriksiz çocuk

İsmim Feridun. Dikkat edin Feridun Günay, öğrendiniz mi? Ben tekrar edeyim Feridun Günay... Feridun Günay, Feridun Günay, Feridun Günay.

Ne olur, ne olmaz unutturunuz diye bu kadar çok tekrarladım. Şimdi de beraber söyleyelim. Hep beraber:

— Feridun Günay.
Hep beraber söylememiz hoşuma gitti. Haydi bir daha gene hep beraber.

— Feridun Günay.
Haydi haydi bir daha. Hani ne derler, — Feridun Günay.

— Feridun Günay.
Hak oyun üç olurmuş. Hep beraber: — Feridun Günay.

— Feridun Günay.
Şimdi oldu. Benim için o ne. — Feridun Günay değildir. Onun adı başkadır.

— Feridun Günay.
Derlerse inanmayacaksınız değil mi? — Başka ne söyleyebilirler?

— Feridun Günay.
Diyeceksiniz. Hiç, meselâ, şey, ne bileyim.. şey işte canım...

— Feridun Günay.
Onun adı beceriksizdir diyebilirler.. Bu kadar söylemişken tamamını anlatayım:

— Feridun Günay.
Bana beceriksiz derler, sanki adım yokmuş gibi evde de mektepte de beceriksiz diye çağırırlar.

— Feridun Günay.
— Beceriksiz aşağı.
— Beceriksiz yukarı.
— Beceriksiz tahtaya.
— Beceriksiz oku.

— Feridun Günay.
Güya ben hiç bir iş beceremezmişim. Kabahat benim mi canım?

— Feridun Günay.
Elime bir tabak verseler, götür de seler, neden tabak elimden düşüverip kırılıyor.

— Feridun Günay.
Babam sigara almak için bakkala gönderse sigara almayı unutuyorum, kibrit alıyorum. Hem bundan ne çıkar. Sigara almamışım da kibrit almışım, sanki kibrit işe yaramaz mı?

— Feridun Günay.
Kendime uçurtma yapsam, kuyruğunu ters takıyormuşum.. Bunun ne zararı var. Kuyruğu ters takılmışsa ne zararı var. Ben uçurmamı alıp sokağa çıkınca, gören bütün çocuklar kahkahayla gülüyor:

— Feridun Günay.
— Beceriksiz!
Diye bağıyorlar. Hele mektepte; sınavta beceriksiz, oyunda beceriksiz.

— Feridun Günay.
Top oynarız; ben topu tutamadım mı. Arkadaşlarım hep birden gülmeye başlarlar:

— Feridun Günay.
— Beceriksiz beceriksiz.
Vazifemde bir yanlış yaptım mı, öğretmen hiddetlenir:

— Feridun Günay.
— Beceriksiz.
Hani bir şey var:
«Bana cıce dediler».

— Feridun Günay.
Küçük Ali görmeden bir bayana çarpmış, bayan hiddetlenmiş, küçük Aliye bir tokat vurmüştü.

— Feridun Günay.
Ali:
— Ben bu tokadı senin yanına bırakmam, şimdi intikamımı alırım.
Diye düşünmüştü.

— Feridun Günay.
Bayan bahçede yemek yiyen bir bayla bayanın yanına oturmuştu. Bay ona ikram etmek istemişti.

— Feridun Günay.
Ali:
— İşte tam fırsat, dedi ayağa kalkan bayın sandalyesinin altına bir tahta uzattı.

— Feridun Günay.
Tahtanın altına bir taş ve öbür ucuna da orada duran elma sepetini koydu.

— Feridun Günay.
Bay iskemleye oturur oturmaz tahtanın öbür ucundaki sepet fırladı. Aliye tokat vuran bayanın başına geçti.

— Feridun Günay.
Küçük Ali görmeden bir bayana çarpmış, bayan hiddetlenmiş, küçük Aliye bir tokat vurmüştü.

— Feridun Günay.
Ali:
— Ben bu tokadı senin yanına bırakmam, şimdi intikamımı alırım.
Diye düşünmüştü.

— Feridun Günay.
Bayan bahçede yemek yiyen bir bayla bayanın yanına oturmuştu. Bay ona ikram etmek istemişti.

— Feridun Günay.
Ali:
— İşte tam fırsat, dedi ayağa kalkan bayın sandalyesinin altına bir tahta uzattı.

— Feridun Günay.
Tahtanın altına bir taş ve öbür ucuna da orada duran elma sepetini koydu.

— Feridun Günay.
Bay iskemleye oturur oturmaz tahtanın öbür ucundaki sepet fırladı. Aliye tokat vuran bayanın başına geçti.

«Cücelikten bezdim».

Bana beceriksiz dediler, ben de beceriksizlikten bezdim. Hem ne bezdim ama.. of artık.

— Feridun Günay.
Benim adım beceriksiz değil. Kurtulmanın tek yolu bir daha beceriksizlik yapmamıştı. Gene ben herkes gibi olmuyor da beceriksiz oluyordum.

— Feridun Günay.
Bir gün sınıftan çıkarken öğretmeni ya kaladım:

— Feridun Günay.
— Size bir şey soracağım.
— Sor.
Dedid.
Dedi. Sordum:

— Feridun Günay.
— Ben neye beceriksizim?
— Anlatayım, dedi, senin beceriksizliğin dikkatsizlikten geliyor. Hiç bir şeye dikkat etmiyorsun, o yüzden de hiç bir şeyi doğru dürüst yapamıyorsun.

— Feridun Günay.
— Dikkat edersem ben, beceriksizlikten kurtulacak mıyım?
— Tabii kurtulacaksın.

— Feridun Günay.
— Öyleyse bundan böyle dikkatli olurum.

— Feridun Günay.
Doğruymuş vallahi, artık her şeye dikkat ediyordum. Yavaş yavaş hakikaten beceriksizlikten kurtuldum. Kurtuldum ama, şu beceriksiz adı üzerimde kaldı. İşte onu bir türlü atamadım gitti.

— Feridun Günay.
Affedersiniz, sırası gelmişken bir daha söyleyeyim.

— Feridun Günay.
Benim adım Feridun, Feridun Günay, Feridun Günay, Feridun Günay. Haydi şimdi hep beraber söyleyelim:

— Feridun Günay.
— Feridun Günay.
Bir daha hep beraber:
— Feridun Günay.

— Feridun Günay.
Hak oyunu üçtür. Bir daha:
— Feridun Günay.

— Feridun Günay.
Küçük Ali görmeden bir bayana çarpmış, bayan hiddetlenmiş, küçük Aliye bir tokat vurmüştü.

— Feridun Günay.
Ali:
— Ben bu tokadı senin yanına bırakmam, şimdi intikamımı alırım.
Diye düşünmüştü.

— Feridun Günay.
Bayan bahçede yemek yiyen bir bayla bayanın yanına oturmuştu. Bay ona ikram etmek istemişti.

— Feridun Günay.
Ali:
— İşte tam fırsat, dedi ayağa kalkan bayın sandalyesinin altına bir tahta uzattı.

— Feridun Günay.
Tahtanın altına bir taş ve öbür ucuna da orada duran elma sepetini koydu.

— Feridun Günay.
Bay iskemleye oturur oturmaz tahtanın öbür ucundaki sepet fırladı. Aliye tokat vuran bayanın başına geçti.

— Feridun Günay.
Küçük Ali görmeden bir bayana çarpmış, bayan hiddetlenmiş, küçük Aliye bir tokat vurmüştü.

— Feridun Günay.
Ali:
— Ben bu tokadı senin yanına bırakmam, şimdi intikamımı alırım.
Diye düşünmüştü.

— Feridun Günay.
Bayan bahçede yemek yiyen bir bayla bayanın yanına oturmuştu. Bay ona ikram etmek istemişti.

[Yeni bilmecemiz]

Size karga ile tilkinin hikâyesini anlatayım:

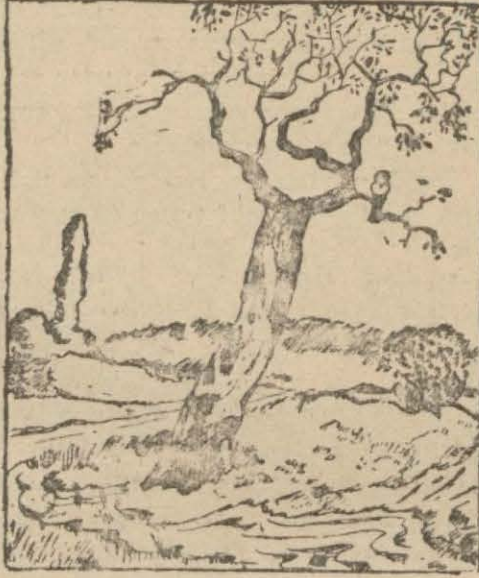
«Karga bir peynir parçası bulmuş, peynir parçası ağzında uçmuş bir ağaç dalına konmuş. Tilki uzaktan kargayı görmüş, sokulmuş. Nasıl yapsın da karganın ağzındaki peyniri kapsın, aklına hemen bir kurnazlık gelmiş.

— Karga, demiş, senin tüylerin çok güzelse, eğer sesin de öyle güzelse bu ormanlarda senden üstün kuş yoktur.

— Karga, demiş, senin tüylerin çok güzelse, eğer sesin de öyle güzelse bu ormanlarda senden üstün kuş yoktur. Bunu duyan karga sesinin de güzel olduğunu anlatmak için:

— Gak!
diye bağırarak için gagasını açması yüzünden gagasında tuttuğu peynir yere düşmüş. Tilki peyniri kapmış, yemiştir. Kargaya da:

— Bütün dalkavuklar kendilerini dinliyenlerin sayelerinde yaşarlar. Bu ders, her halde bir parça peynire değer, demiş ve uzaklaşmış.»

Yukarıdaki resim kargayla tilki masalının resmidir. Resimde kargayı görüyorsunuz. Tilki görünmüyor ama, o da orada, biraz arayıp bulacaksınız. Bulursanız resmi gazeteden kesin, tilkinin olduğu yere bir işaret koyup bize gönderin. Doğru bilenenlerden bir kişiye maroken kaplı fevka'âde kâğıdı büyük bir hatıra defteri, bir kişiye gene maroken kaplı ve fevkalâde kâğıdı bir muhtıra defteri, bir kişiye altı kişilik eliş peçetelik, bir kişiye bir Şirley albümü, diğer elli kişiye de ayrı ayrı güzel ve kıymetli hediyeler vereceğiz.

— Feridun Günay.
Bilmeceye cevap verme müddeti on beş gündür. Bilmecce cevabını bize gönderdiğiniz zarfın üzerine «Bilmecce» kelimesini ve bilmecenin gazetede çıktığı tarihi yazınız.

— Feridun Günay.
Bilmeceye cevap verme müddeti on beş gündür. Bilmecce cevabını bize gönderdiğiniz zarfın üzerine «Bilmecce» kelimesini ve bilmecenin gazetede çıktığı tarihi yazınız.

— Feridun Günay.
Bilmeceye cevap verme müddeti on beş gündür. Bilmecce cevabını bize gönderdiğiniz zarfın üzerine «Bilmecce» kelimesini ve bilmecenin gazetede çıktığı tarihi yazınız.

— Feridun Günay.
Bilmeceye cevap verme müddeti on beş gündür. Bilmecce cevabını bize gönderdiğiniz zarfın üzerine «Bilmecce» kelimesini ve bilmecenin gazetede çıktığı tarihi yazınız.

— Feridun Günay.
Bilmeceye cevap verme müddeti on beş gündür. Bilmecce cevabını bize gönderdiğiniz zarfın üzerine «Bilmecce» kelimesini ve bilmecenin gazetede çıktığı tarihi yazınız.

— Feridun Günay.
Bilmeceye cevap verme müddeti on beş gündür. Bilmecce cevabını bize gönderdiğiniz zarfın üzerine «Bilmecce» kelimesini ve bilmecenin gazetede çıktığı tarihi yazınız.

— Feridun Günay.
Bilmeceye cevap verme müddeti on beş gündür. Bilmecce cevabını bize gönderdiğiniz zarfın üzerine «Bilmecce» kelimesini ve bilmecenin gazetede çıktığı tarihi yazınız.

— Feridun Günay.
Bilmeceye cevap verme müddeti on beş gündür. Bilmecce cevabını bize gönderdiğiniz zarfın üzerine «Bilmecce» kelimesini ve bilmecenin gazetede çıktığı tarihi yazınız.

— Feridun Günay.
Bilmeceye cevap verme müddeti on beş gündür. Bilmecce cevabını bize gönderdiğiniz zarfın üzerine «Bilmecce» kelimesini ve bilmecenin gazetede çıktığı tarihi yazınız.

— Feridun Günay.
Bilmeceye cevap verme müddeti on beş gündür. Bilmecce cevabını bize gönderdiğiniz zarfın üzerine «Bilmecce» kelimesini ve bilmecenin gazetede çıktığı tarihi yazınız.

— Feridun Günay.
Bilmeceye cevap verme müddeti on beş gündür. Bilmecce cevabını bize gönderdiğiniz zarfın üzerine «Bilmecce» kelimesini ve bilmecenin gazetede çıktığı tarihi yazınız.

— Feridun Günay.
Bilmeceye cevap verme müddeti on beş gündür. Bilmecce cevabını bize gönderdiğiniz zarfın üzerine «Bilmecce» kelimesini ve bilmecenin gazetede çıktığı tarihi yazınız.

— Feridun Günay.
Bilmeceye cevap verme müddeti on beş gündür. Bilmecce cevabını bize gönderdiğiniz zarfın üzerine «Bilmecce» kelimesini ve bilmecenin gazetede çıktığı tarihi yazınız.

— Feridun Günay.
Bilmeceye cevap verme müddeti on beş gündür. Bilmecce cevabını bize gönderdiğiniz zarfın üzerine «Bilmecce» kelimesini ve bilmecenin gazetede çıktığı tarihi yazınız.

— Feridun Günay.
Bilmeceye cevap verme müddeti on beş gündür. Bilmecce cevabını bize gönderdiğiniz zarfın üzerine «Bilmecce» kelimesini ve bilmecenin gazetede çıktığı tarihi yazınız.

Karagöz

Hacivad (yalnız): — Hay hak!... Demek istediğim o değil, efendim, ben bendeniz, ben duacıyım, ben isterim ki şu perde içerisinde kendime bir arkadaş bulsam. O söylese ben dinlesem, ben söylesem o dinlese. Bu suretle sizler de azıcık gülmüş olsanız. Bakalım zaman ne ler gösterecek. Yar bana bir eğlence yar!.. Aman, yar bana bir eğlence yar!

— Feridun Günay.
Karagöz — (Pencereden) Hacivad kafa şişirme def ol şuradan
Hacivad — (Yüksek sesle) Yar bana bir eğlence meded!

— Feridun Günay.
K. — (Pencereden) Defol dedim ya, H. — (Bağırarak) Bana bir eğlence aman.. yar.
K. — (Gelir. Hacivatla altalta, üstüste dövüşürler. Hacivad Karagözü yere yatırıp gider.)

— Feridun Günay.
K. — (Yalnız) Of... Aman... Herifi hırpaladım amma, ben de bittim. Amanın kollarım, şimendifer yollarım... Omuz başarım, kalın kaşlarım... Top sakalım, yok sakalım... Diz kapaklarım, kılıp kapaklarım... Ve saygısız adammış of... Aman... Eski zamandan kalma tencere kılıklı kafamla omuz başlarım da ağrıyor yahu.

— Feridun Günay.
H. — (Ge'ir) Karagözüm, geçmiş olsun.
K. — (Tokat atarak) Seni de sansar boğsun.

— Feridun Günay.
H. — (Kaçar gelir), Canım ben böyle tahkire şavan mıyım?
K. — (Tokat atar) Evet, fatlıcı Şadansın.

— Feridun Günay.
(Bunun üzerine K. evine gider. Hacivad gene K. çağırır).

— Feridun Günay.
H. — (Yalnız) Karagözüm aşağı in.

— Feridun Günay.
H. — (Yalnız) Karagözüm aşağı in.

— Feridun Günay.
H. — (Yalnız) Karagözüm aşağı in.

— Feridun Günay.
H. — (Yalnız) Karagözüm aşağı in.

— Feridun Günay.
H. — (Yalnız) Karagözüm aşağı in.

— Feridun Günay.
H. — (Yalnız) Karagözüm aşağı in.

— Feridun Günay.
H. — (Yalnız) Karagözüm aşağı in.

— Feridun Günay.
H. — (Yalnız) Karagözüm aşağı in.

— Feridun Günay.
H. — (Yalnız) Karagözüm aşağı in.

— Feridun Günay.
H. — (Yalnız) Karagözüm aşağı in.

— Feridun Günay.
H. — (Yalnız) Karagözüm aşağı in.

— Feridun Günay.
H. — (Yalnız) Karagözüm aşağı in.

— Feridun Günay.
H. — (Yalnız) Karagözüm aşağı in.

— Feridun Günay.
H. — (Yalnız) Karagözüm aşağı in.

— Feridun Günay.
H. — (Yalnız) Karagözüm aşağı in.

— Feridun Günay.
H. — (Yalnız) Karagözüm aşağı in.

— Feridun Günay.
H. — (Yalnız) Karagözüm aşağı in.

— Feridun Günay.
H. — (Yalnız) Karagözüm aşağı in.

— Feridun Günay.
H. — (Yalnız) Karagözüm aşağı in.

K. — (İçeriden) İnmem.
H. — (Yalnız) Karagöz aşağıya in bir diyeceğim var.

K. — (İçeriden) Yiyecem de var, giyeceğim de var.
H. — (Yalnız) Ayol buraya gel bir sualım var.

K. — (İçeriden) Soğanım da var, sarmısagım da var.
H. — (Yalnız) Karagözüm nedense sesin derinden geliyor.

K. — (İçeriden) Evet, Hacivad kuyunun dibini delmiş onu tehlimliyorum.
H. — (Yalnız) Karagöz neredesin?

K. — (İçeriden) Tavan arasında çift sürüyorum.
H. — (Yalnız) Birader, hele doğru söyle neredesin?

K. — (İçeriden) Üzerime gelme kömürlükte çamaşır değiştiriyorum.
H. — (Yalnız) Hele söyle neredesin?

K. — (Gelir, tokat atar) Gözünün önündeyim ya. *Sevket Evliya*

Okuyucularımızın şiirleri

Arkadaşlar

Gün doğmadan koşalım,
Enginleri aşalım,
Dere tepe ne varsa,
Rüzgâr gibi aşalım.

Dere gibi coşalım,
Irmak gibi taşalım,
Dere tepe ne varsa,
Rüzgâr gibi aşalım.

Şükufe Şimşeker

Çiçek

Can çektişi ufak çiçek,
Aman aman o, ölecek,
Niçin böyle oldu Yarab,
Ne günahı vardı aceb,
Artık yoktur o burada,
Etti dünyaya veda. *Yahya Burgu*

Havuzda düşen adam

Bay Nihad Varyemez evinin bahçesinde bir koltuğa oturmuş, gazetede havadis okuyordu.

Bahçe kapısını açık gören ihtiyar bir dilenci:

— Her halde bir sadaka verirler.
Diyerek bahçe kapısından içeri girmiş, Bay Nihad Varyemez yanına kadar gitmiş, şapkasını uzatmış:

— Bana bir sadaka verir misiniz?
Bay Nihad Varyemez çok hiddetlenmişti:

— Sana sadaka vereceğim ha!

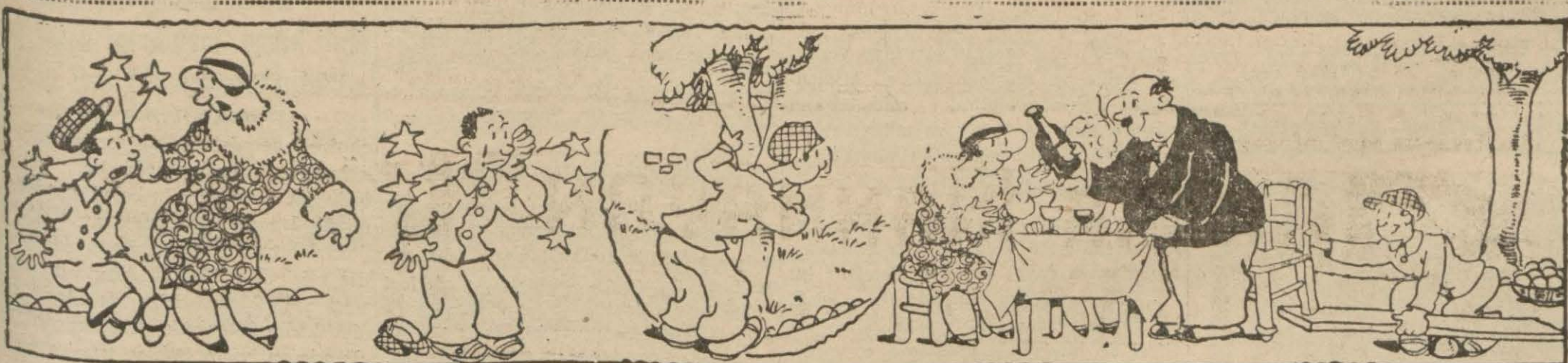

Köpeğine bağırdı:
— Tut şu herifi.

Bay Nihad Varyemez köpeği söz dinlemedi. Sahibinin sözünü dinlemedi. Hemen dilencinin üzerine atılmak için koştu. Koştu, fakat Bay Nihad Varyemez arkasından dolaştı, ve zincirli Bay Nihad Varyemez bacaklarına çarptı. Öyle hızlı çarpmıştı ki Bay Nihad Varyemez kendini ayakta tutamadı.

Havuzun içine sırtüstü yuvarlandı. Zavallı fakir adamın gönlünü kırmış, onu korkutmuştu. Havuzda düşmeyi hak etmiş oldu.

Küçük Ali görmeden bir bayana çarpmış, bayan hiddetlenmiş, küçük Aliye bir tokat vurmüştü.

Ali:
— Ben bu tokadı senin yanına bırakmam, şimdi intikamımı alırım.
Diye düşünmüştü.

Bayan bahçede yemek yiyen bir bayla bayanın yanına oturmuştu. Bay ona ikram etmek istemişti.

Ali:
— İşte tam fırsat, dedi ayağa kalkan bayın sandalyesinin altına bir tahta uzattı.

Tahtanın altına bir taş ve öbür ucuna da orada duran elma sepetini koydu.

Bay iskemleye oturur oturmaz tahtanın öbür ucundaki sepet fırladı. Aliye tokat vuran bayanın başına geçti.

Son Postanın zabıta romanı, 17

3 KELİMENİN ESERİ

Yazan: İhsan Arif

Mücevheratçı Salamon

Ve akşam gazetelerinin birinci sayfaları kâmilen bu esrarengiz cinayetin tafsilâtı ile dolu idi. Hepsinde irt puntolarla:

Danslar kraliçesi Seniha nasıl öldürüldü?

Boğaz Palastı'ki cinayet. Meşhur bir zenginimizin kıza şüphe altında...

Gibi serlevhalar göze çarpıyordu. İstanbulun Şarlok Holmesi Haşmet henüz bariz bir delil elde edememiş olmasına rağmen, cinayetin ilk tafsilâtını gazetelere vermiş, kozunu ortaya atmıştı.

8

İstanbulda, danslar kraliçesi güzel Senihamın öldürüldüğünden bir hafta sonra idi. İzmirin meşhur simalarından Salamon küçük yazıhanesinde oturmuş hem karısı, hem de daktilosu Rebakaya bazı ticari mektublarını yazdırıyordu.

Salamon, Cumartesi, Pazar günleriyle ziyaretler kabul edeceği zamanlar müstesna olmak üzere bu küçük yazıhanede çok kalenderane bir şekilde çalışırdı. Ekseriya ceketini çıkarır, gömlekle otururdu. Bu suretle ceketin çabuk eskimesinin önüne geçmiş olurdu. O bütün arkadaşları gibi çok idareli olduğu için, yalnız ceketini çıkarmakla da kalmaz. Gömleğinin de kollarını sıvardı. Bu suretle hem kollarını daha serbest hareket ettirmiş olur, hem de ceket ve kolluklarını eskimekten, kirlenmekten kurtardı. Fena mı? Bir taşla iki kuş. Salamonun işleri çok tüküründe idi. Yükünü çoktan tutmuydu. Fakat kimseye zengin olduğunu belli etmez, dalma paraca şikâyetinden bahsedirdi. Bu suretle birçok tehlikeleri önlemiş olurdu.

Asıl işi tefecilikti. Fakat zahiren mücevherat ve halı ticaretiyle meşgul olurdu. Hatta, bazı kârlı mevsimlerde Avrupa'ya tüttün, incir, üzüm ihracatı da yapardı. Fakat bu işleri daimi değildi. Eğer vaziyeti fenalaşmış bir müessesese veya tüccar görürse hemen ona yaklaşıp, malını yok pahasına alır, Avrupa'ya vüde yüz kârla satardı.

Servetini tefecilikle yapmıştı. O, işinin çok tehlikeli ve yasak olduğunu biliyordu. Fakat, fazla ihtiyatkarlığı, tecrübesi ve biraz da etrafı kollaması sayesinde henüz mahkemelere düşmemişti.

Hayata genç yaşında ve fakir olarak atılmıştı. Pratik zekâ ile en kazançlı yolu bulmuş ve bu yolda büyük bir azimle yürümüş, bir dakika durup düşünmemişti. Çok kazanmış, pek az yemişti. Simdi onun, Ege piyasasında

dönen yüz binlerce lirası vardı. Evet, çok zengindi. Fakat o buna rağmen (mücevheratçı Salamon) ismi altında çalışmayı tercih ediyordu.

Salamon, karısına mektublarını dikte ettirirken kapı açıldı. Kırmızı saçlı, çipil gözülü bir çocuk içeri girdi:

— Mösyö Salamon, sizi bir hanımefendi görmek istiyor.

— Kim olduğunu öğren. Bir kâğıda yaz, bana getir.

Salamonun ihtiyatkar olduğunu söylemiştik. O kendisini ziyaret edenlerin dörtte üçünün istikraz maksadıyla geldiklerini biliyordu. Gözünün tutmadığı kimselere beş para vermezdi. Böyle kimselerle uğraşmayı da sevmezdi. O nun için evvelâ ziyaretçileri tahkik eder, sonra görüşürdü.

Çocuk, elinde bir kâğıda içeri girdi. Salamon kâğıdı okudu:

Prences Nebile.

Acaba, yağı bir parça mı gelmişti? Bir prences... Salamon, çok zengindi. Fakat zampara değildi. Zampara olmaması ayağına kadar gelen güzel kadınlara azzının suyunun akmasına bittabî mâni değildi. O, kadın için para harcamasını sevmezdi. Elle karısına dâsarı çıkmasını işaret etti. Kendisi de hemen kollarını indirdi, ceketini giydi. Boyunbağını düzeltti.

Bu sırada kapı açıldı ve içeri fevkalâde sık, güzel ve genç bir kadın girdi. Bu kadın uzun boylu, balık etinde idi. Bir artist gibi güzel giyinmişti. İri, menekşe rengi gözleri önünde iradesine sahip olabilecek erkeği parmakla göstermek lâzımdı.

Salamon, hem bu güzel kadını tetkik ediyor, hem de zihnen bir şey hatırlamağa çalışıyordu. Bundan bir müddet evvel bir Fransızca gazetede Mısır prenceslerinden birinin Paris'te bir otomobil kazası neticesinde öldüğüne dair bir havaâhiş okumuştü. O prencesin ismi, Nebile mi, Cella mi, Cemile mi idi, ne idi? İsmi bir türlü kat'ivetle tehattur edemiyordu. Nihayet, vazgeçti, ve bu güzel kadının bir şey alması mı, yoksa satması mı geldiğini keşfetmeğe çalıştı. Bunda çok yolunmadı. Kadın bir şey satmağa gelmişti. Biraz hayret, biraz tereddüd içinde yerlere kadar eğildi:

— Buyurunuz prences. Emirlerinizi öğrenebilir miyim?

— Siz mücevherattan iyi anlar mısınız?

— Tabii prences! Anlamasam bu işi yapar mıyım?!

— Belki sizin ustalarınız vardır diye düşünmüştüm. (Arkası var)

Çörçil, bu yaz Nazileri Novreçten tamamen tardededeceğiz, diyor

(Bastarafı 1 inci sayfada)

çoşkun tezahüratla karşılanmışlardır.

Bahriye nazırı Çörçil, denizcilerin resmi geçidini müteakib kısa bir hitabede bulunarak gösterdikleri kahramanlıktan dolayı kendilerini tebrik etmiştir. Sözlerini Norveç harbine intikal ettiren Çörçil, önümüzdeki yaz mevsiminde nazilerin Norveçten tamamen tardedileceklerini ve nazilerin ezileceklerini söylemiştir.

İngiliz bahriyelileri, «Hardy» batık-tan sonra karaya çıktıkları zaman bir Alman distroyerine mensub 120 bahriyelili yakalıyorak mahallî Norveç polisine teslim ettiklerini bildirmişlerdir.

Düştürülen Alman tayyareleri Londra, 19 (A.A.) — Royter ajansının öğrendiğine göre, Stavanger tayyare meydanı havadan ve denizden maruz kaldığı mükerrer bombardımanlar neticesinde çukurlarla doludur.

Bir Alman tebliğine göre, İngilizler son günler zarfında yalnız 10 Alman tayyaresi düşürmüşlerdir. Salâhiyetli İngiliz mahfilleri ise 8 Nisandan 17 Nisana kadar 28 Alman tayyaresinin tahrib edildiğini ve ekserisi ağır olmak üzere 19 Alman tayyaresinin de hasara uğratıldığını bildiriyorlar. Bu rakamlara Stokholm tarafından nesredilenlerin ilâvesi icab eder: İsveçte düşürülen veya enterne edilen 6 tayyare ile Norveçliler tarafından tahrib edilen 10 tayyare. Almanların bu suretle zayıftı 63 e yükselmektedir.

İngiliz zayıftı ise, resmen de bildirildiği veçhile muhtelif tipten 25 tayyaredir.

Londra 19 (A.A.) — Stavangeri bombardıman eden müttelik deniz tayyareleri bir Heinkel, diğeri Dornier olmak üzere 2 Alman deniz tayyaresi düşürmüştü. 1 Heinkel ve 1 Dornier'i hasara uğratmışlardır.

Mütteakiben İngiliz tayyareleri Narvik gerisindeki donmuş göller üzerinde bir çok Alman tayyarelerine taarruz ederek bunlardan bazılarını tahrib etmişlerdir.

Hasara uğratılan distroyer Londra 19 (A.A.) — Bahriye nezareti resmen tebliğ etmiştir.

Birkaç gün evvel düşman tarafından hasara uğratılan Oclipse distroyeri üssüne dönmüştür ve emniyet altındadır. Distroyer 1375 tonluktur.

Polonya denizaltısı tarafından batırılan vapur

Londra 19 (A.A.) — Rio de Janeiro ismindeki Alman vapuru Polonya «Orzel» denizaltısı tarafından batırılmıştır.

Holândada Nazi sefinin evinde cephaneye bulundu

(Bastarafı 1 inci sayfada)

bugün başvekil tarafından radyo vasıtasıyla halka ve müstemlekelere bildirilmiştir. Yakında bilûmum muhaberatin sansüre tâbi tutulacağı ve müfrit siyasi partilerin dağıtılacağı an'uşılmaktadır.

Başvekilin hitabesi

Başvekil, radyoda yaptığı hitabede ahaliyi sükûnete ve hükûmete itimadını muhafazaya davet etmiş ve demiştir ki:

— Her milletin, dünyada ifa edeceği bir vazife vardır. Bizim milletimizin vazifesi de bitarafılığı muhafaza etmektir.

Başvekil nutkuna şöyle devam etmiştir:

Bitaraflığımızı muhafaza ettiğimiz müddetçe, bu bitaraflığa riayet edileceğine dair her iki taraftan teminat aldık. Bunu muhafaza etmek hususundaki kat'î arzumuz şüpheye mahal bırakmaz. İttifaklar aktine ihtiyacımız yoktur ve bunlardan tevakkî ediyoruz. Zira, bitaraflığımıza zarar verebilir. Hükûmetin nereden gelirse gelsin bütün himaye ve yardım tekliflerini reddetmesinin sebebi budur. Bu vaziyet, denizsiz topraklarımızı da şâmilidir.

Nazi liderinin evinde araştırma

Amsterdam, 19 (A.A.) — Polis dün bilhassa Brabant ve Limbourg eyaletlerinde birçok araştırmalar yapmıştır.

Başlıca araştırma nasyonal-sosyalist mebuslarından Holânda Nazi lideri Mus-sort'un başmuavini Kont Merchant-Dausemburg'un şatosunda yapılmıştır.

Limbourgda bulunan bu şatoyu polis muhasara etmiş ve içinde esash bir ara-

Norveçte 3 cephe kuruldu

(Bastarafı 1 inci sayfada)

3 — Şimalde, Narvik mıntakasında. Buradaki Alman kuvvetleri tamamen tecrid edilmiş olup, hava yolu ile takviye kıtaatı ve mühimmat alamadıkları takdirde ya teslim olmağa veya İsveçe kaçmağa mahkûmdurlar. Şimal mıntakası mütteliklerin hâkimiyeti altındadır.

İngilizler cenuba doğru ilerliyorlar

Londra, 19 (Royter bildiriyor) — Norveç ve Britanya kıt'alarının Narvikten cenuba Trondheim'e doğru ilerlemekte-dirler.

Narvikten cenubunda, İngilizlerin mayn döktükleri fiyordlardan biri olan Bodoe ve Namsos Norveçlilerin elindedir. Almanların bu mevkie paraşütlerle indikleri söylenmektedir.

Trondheim yakınındaki Varnes tayyare meydanını İngilizler hafta bidayetine bombardıman ettiklerinden fazla olarak kalın bir kar tabakası o gündünberi, etrafı kapladığından, Almanların bu tayyare istasyonunda istifade edemedikleri zannolunuyor.

İlk çarpışma

Stokholm, 19 (A.A.) — Trondheim ile Namsos arasındaki demiryolu güzergâhında kâin Orongda, İngiliz ve Alman kıt'aları arasında ilk çarpışmalar olmuştur. Alman kıt'aları Oronga tayyarelerle indirilmiştir.

Şiddetli muharebe'er

Stokholm, 19 (A.A.) — Bu sabah erkenden Elverun civarında muharebenin başladığı bildiriliyor. Norveçliler burada kuvvetli mevziler istirdad etmişlerdir.

Kumandan Oseff verdiği bir mülâkatta Norveçlilerin müdafaaı iyi hazırlanmış olduğundan Almanların püskürtülmesi ihtimalinin çok büyük olduğunu bildirmişlerdir.

Diğer taraftan son haberlere göre, Alman kıt'aları Narvik bölgesinde nevidane mücadelede bulunmaktadırlar.

Narvikte

Narvik civarındaki Rombarsegde toplanan Nazi kuvvetleri ile İsveç hududuna beş kilometre mesafede bulunan Bjornsfjeldeki kuvvetlere yiyecekleri tükenmiş narzile bakılabılır.

İsveçe giden demiryolunun tünel ve köprüleri Norveçliler tarafından berhavedilmiş ve civar arazi de tayyare inmesine gayri müsaide olduğundan Alman kıtaatının her taraftan münakaleleri kesilmiştir.

Norveçliler mu'avenet ediyorlar

Londra, 19 (A.A.) — Trondheimden 40 kilometre mesafede bulunan Hegre Norveç kalesi, Almanlara henüz mukavemet etmektedir. Bu mıntakada çok kalın olan kar tabakası Norveçlilerin işini kolaylaştırmaktadır.

Narvikin cenubunda ilerleyen İngiliz kuvvetleri Kanadalı kayakçı müfrezelere topu kuvvetlerinden mürekkebirdir.

Elverun cenubunda büyük bir muharebe devam etmektedir. Almanlar, gerilerinde, büyük Norveç kuvvetlerine tesadüf etmişlerdir. Bu kuvvetler, dağ boğazlarında emin bir surette tahassus etmiş ve Almanları Solverde durdurmuşlardır.

Narvikteki Alman kuvvetleri

Stokholm, 19 (A.A.) — Haber verildiğine göre Narvik civarında harekâta bulunan İngiliz kıtaatı topcuya maliktir. Halbuki Almanlar, Narvikte girdikleri vakit topları yoktu.

Öyle tahmin ediliyor ki, bizzat Narvik içindeki Alman kıtaatı 7 ilâ 800 den ibarettir. Buna mukabil Narvik demiryolu boyunca dağılmış 2000 kadar Alman askeri mevcuttur.

Beş Alman askeri İsveç hududuna geç-

tirma yapmıştır. Kont, şatoda bulunmaktadı idi. Fakat üç saat süren bu araştırmada hazır bulunmuştu.

Breda ve Bois-Le-Duc'de de araştırmalar yapılmıştır.

Telegraf gazetesinin bildirdiğine göre bu araştırmalar esnasında silâh bulunmamış, fakat bir miktar cephaneye müsadere edilmiştir.

Tilbury'de nasyonal-sosyalist partisinin liderlerinin evlerinde araştırmalar yapılmıştır.

Peştede

Budapeşte, 19 (A.A.) — Budapeştede bulunan ecnebi şirketlerin merkezlerinde polis taharriyat yapılmıştır.

Tevkifler

Budapeşte, 19 (A.A.) — Havas: Son

miş ve silâhlarından tecrid olunmuştu. Alman ordusunun gerisinde bulunan Fossum kalesi mukavemete devam etmekte ve Almanlara ağır zayıflar verilmektedir.

Alman tebliği

Berlin 19 (A.A.) — D. N. B. ajansı bildiriyor:

Ordu başkumandanlığı tebliğ ediyor: Narvik'in şimalinde bir ihraç hareketi başlatılmakla meşgul düşman bahri kuvvetleri nakliye gemilerine, Alman tayyareleri tarafından bir taarruz vukubulmuştu. Bombalar isabetle yaralanan bir düşman tahtelbahiri derhal batmıştır.

Trondheim'de bulunan kıt'alara takviye kuvvetleri gelmiştir. Müsademe vukubulmamıştır.

Almanlar, Bergen ve Stavanger etrafında işgal ettikleri araziyi, bütün istikametlerde genişletmişlerdir.

Christiansand civarında dün sakin ge- miştir

Oslo mıntakasında, Alman kıt'aları, şimali şarkı ve şimali garbi istikametlerinde ârızasız olarak daha ileri gitmişlerdir.

Oslo'nun cenubu şarkıdaki saha, İsveç hududuna kadar işgal edilmiş bulunmaktadı. Bu mıntakada sükûnet hüküm sürmektedir. Yalnız mezkûr mıntakada, Norveç kıt'aları, muhtelif cins malzeme ile birlikte, 30 top, 80 mitralyöz, 20 bin mermi ve bir milyon tüfek mermisi bırakmışlardır.

Skajerakta

Bahriye kuvvetleri, Skajerak'da tahtelbahiri tahkik devam etmektedir. Üç düşman tahtelbahirinin tahrib edildiği tahmin olunmaktadır. Norveç limanlarını muhafaza etmek ve Skajerak'ı kapatmak için mayın işine devam edilmektedir.

Norveç limanlarında ele geçirilen mühimmat stokları İngiliz malı bir çok harb malzemesini ihtiva etmektedir. Bunlar meyanında bilhassa mayın vardır. Bütün malzeme iğtinam edilmiştir.

Bardang fiyordunda devriye gezen seri kanolar bir Norveç torpidosunu tahrib etmişlerdir.

Berlindeki Norveç elçisi

Berlin 19 (A.A.) — D. N. B. ajansı Berlindeki Norveç elçisinin, Alman araziini tetkikmek üzere pasaportlarını aldığı bildirilmektedir.

Tayyare ile nakledilen Almanlar

Londra 19 (A.A.) — Londraya gelen yüksek bir Norveç memuru Reuter Ajansına bilâsaten aşağıdaki beyanatta bulunmuştur: Her gün tayyare ile Danimarkadan Oslo'ya ve Bergene gelen Alman askerinin adedi 2000 olarak tahmin edilmektedir.

Halen Norveçte 60 bin Alman askeri mevcuttur.

Şimdiye kadar Almanlar 3 defa Kralı ve hükûmet azasını öldürmek veya ele geçirmek teşebbüsünde bulunmuşlardır.

Hükûmet şimdî emin bir yerde. Norveç seferberliği normal bir şekilde devam etmektedir.

Almanlar Trondjeni ele geçirmek için ibânetten daha feci vasıtalara başvurmuşlardır.

Almanlar Trondjen koyunda Rodenes istihkamlarına karanlıkta yaklaşmışlardır. Vapurlarının önüne geçmek için mürettebat bulunan Norveç balıkçı gemilerini sürmüşlerdir. İstihkâm topçuları Norveçli denizcileri kütle halinde öldürmekten korkarak müstevillere atış açamamışlardır.

Millî küme maç'arını seyir için dün İzmirden 50 kişi geldi

(Bastarafı 1 inci sayfada)

rimize gelmişler ve sporcular tarafından karşılanmışlardır. Altın ordu 13, Altay 14 futbolcu ile şehrimizde 2 maç yapacaklardır. Vehab Said bu takımlara dahildir. Altay kafilere reisi Gazi Kemal, Altınordu kafilere reisi Hoca Mehmed bu takımların şimdiiye kadar İstanbulda gelen takımlar arasında en iyi bir şekilde tanzim edildiğini söylemektedirler.

Takımlarla beraber maçları seyretmek için 50 den fazla da seyirci gelmiştir.

günler zarfında telâş verici veya yanlış haberler nesreden bazı kimseler tevkif edilmiştir. Yabancıların hususî surette kontrolü işi devam etmektedir. Halen polis müfettişleri ahiren gelen bazı yabancıların ve bilhassa birçok «Alman turistleri» nin hüviyetini tetkikle meşguldürler.

Romanyada

Bükreş, 19 (A.A.) — Romanya hükûmeti bütün ecnebilere ikamet veskasını iptal etmiştir.

Herkes için ferdi tahkikat yapılacaktır. Silâhları, fotoğraf makineleri veya bunlarında harb levazımı bulunanlar nezirli mahallî makanzata teslim edecektir.

Ankara Çocuk Yuvasında Umay pavyonu

Ankarada Keçiören'deki Çocuk Yuvasının yeni pavyonu Cümhuriyetimiz Millî Şef İsmet İnönü'nün tensibleriyle Dr. Fuad Umaya izafetle Umay pavyonu tevsim edilmiştir. Yukarıdaki resim pavyonun hariciden görünüşünü ve pavyon dahilinden bir köşeyi göstermektedir.

«Son Posta» nun tarihi tefrikanı: 32

BAYBARS

Yazan: Hasan Adnan Giz

Tatlı hayaller

Biliyor musun, babam seni tanımaktan ne kadar memnun olacak. Ona her şeyi anlatmak istiyorum. O çok iyi kalbli, çok merd bir adamdır. Meşru ve tabii olan her şeyi kabul etmekte çekinmez. Onun servet ve itibarı torunlarımıza bile kâfi gelir. Ben senin yanında olsam bu zabıtlık sevdiğinden vazgeçerdim.

— Fakat Zeliha!
— Dur darılma canım! Gene istediğin gibi yap. Ben her şeyden evvel seni seviyorum.

— Ve ben de seni...
Hedefini bulmuş oklar gibi birbirlerini kucaklarına düşüyorlar. Sitem ve kavga aşk oyunlarının daimi uvertürü veya aşkların klasik bir tabiyesidir. Muhakkak ki kavgadan sonra öpülen dudakların daha yakıcı bir lezzeti var.

— Senden ayrı yaşamak bana pek güç geliyor Tekin.
— Ben de aynı üzüntüyü çekiyorum. Yakın zamanda birleşeceğimizi umuyorum. Fakat.
— Fakat?
— Bazi tereddütlerim var şimdi.
Genç kız üzülüyor.
— Ne gibi tereddütler, bana inanmıyor musun?
— Senin kalbini kendi kalbim gibi biliyorum. Beni düşündüren daha başka şeyler.
— Parasızlığı mı düşünüyorsun?
— Sen muazzam bir servetsin Zeliha.
— Yoksa babamdan mı çekiniyorsun, ana vermeyecek diye?... Ben senin için her şeyi feda ederim.
— Buna da eminim.
— O halde niçin tereddüt ediyorsun? İnşallah işlerin muvaffakiyetle neticelensin, hemen evleniriz.
— İnşallah Zeliha! Fakat çok geç oldu. Birak gideyim.
— Bir dakika daha; ne zaman geleceksin? Merak ediyorum. Bana ne vaad haber getireceksin. Yarın gelsen olmaz mı?
Ağır bir düşüncenin testi altında bulunan delikanlı gözlerini kapayıp bir sarhoş gibi sallandı.
— Yarın çok çabuk, bir müddet her şeyden uzak, sakın düşünmek, karar vermek ve sonra sana hayatımı örten bütün sırları açmak istiyorum.
Genç kız kısık bir sesle sordu.
— Sırlar mı Tekin?
— Evet! Mademki seviyorsunuz ve mademki evlenmek azmindeyiz, o halde birbirimizi tam manasile öğrendikten sonra kararımızı verelim.
— Ben seni lüzumundan fazla tanıdığımna kanıtım Tekin. Ne olursan ol, gene seni seveceğim.
— Bu kâfi değildir Zeliha! Seninle daha soğukkanlı konuşmak istiyorum.

— Yoksa beni oyalamak mı istiyorsun?
— Hain olma! O düşüklüğe hiç bir zaman tenezzül etmem.
— O halde kararım çabuk ver!
— Bir hafta uzun mu?
— Bir asır kadar uzun.
— Müba'ğa yapıyorsun.
— Sana öyle geliyor. Fakat benim için bir hafta çok yorucu bir intizar olacak. Yeşil gözler gene bulutlandı. Kırpıklarında iri ve berrak damlalar vardı.
— Tekin!
— Boş yere üzülme Zeliha!
— Sana rica ediyorum. Bu kararı biraz daha çabuk ver.
— Ne zaman?
— Yarın.
— Yarın günlerden ne?
— Cuma.
— İmkânsız gelemem. Namazdan sonra Kotuzu görmüye çalışacağım. Sonra akşama kadar mühim işlerim var.
— Akşam gel, gece gel.
— Peki, sonra nasıl döneyim? Kapı erken kapanıyor.
— Burada kalırsın.
— Burada mı?
— Evet. Mehtab da var, seninle bahçede güzel bir gece geçiririz.
Bahçede ve sabaha kadar.
Hayalperest gencin yüzüne gene tatlı hayal'er gülmüşüyordu.
— Bahçede ve sabaha kadar.
— Evet mehtabın altında ve şu sık ağaçların gölgesinde kus civiltarım dinliyerek sabahı beklemek.
— Ya görürlerse?
— İhtimali yok. Gündüz görmediklerini gece mi görecekler?
— Peki seni odanda aramazlar mı?
— Ben istediğim gibi hür ve serbest yaşarım. Zaten köşkün küçük hanımı benim. Her şey benim idaremdedir. Babaneler arama Tekin, geleceksin değil mi?
— Yarın gece.
— Evet yarın gece.
— Gelmiye çalışırım.
— Çalışırım yok, geleceksin.
Acı bir tebessüm:
— Geleceğim...
— Ve yarın kararım beklerim.
— Vermeye çalışırım.
— Gene mi çalışırım? Değişiyorsun Tekin.
— Hayır, haber vereceğim. Her şey senin arzuna tâbi Zeliha. Sen istedikten sonra her şey olur Zeliha anladın mı? Yarın akşam geleceğim beni burada bekle.
— Teşekkür ederim Tekin, çok lütüfkârsın.
— Senin kadar değil, her halde, yarın gece hayatımız için mühim bir an olacak.

(Arkası var)

Yedek subaylar bugün
merasimle diploma
alacaklar

Harbiyede yedek subay okulundan bu sene mezun olan gençlerin orduya iltihakları münasebetile bugün öğleden evvel Taksim Cümhuriyet abidesi önünde büyük merasim yapılacaktır.

Yedek subaylar bugün öğleden evvel Taksim abidesi etrafında toplanacaklar ve hep bir ağızdan İstiklal marşını söyleyeceklerdir. Cümhuriyet abidesine genç subaylar namına büyük bir çelenk konulacak, müteakiben mezunlardan biri tarafından bir nutuk söylenecektir.

Nutuktan sonra yedek subaylar askerî erkân önünden bir geçid resnâ yaparak okullarına döneceklerdir. Öğleden sonra saat 14 de okulda yeni mezunlara merasimle diplomaları dağıtılacak ve genç subaylar bu sırada and içeceklerdir.

Bir vâ'andesizim Amerikadan
1.000 lira gö'derdi

Amerikada bulunan Musevi vatandaşlarımızdan Danyel isminde biri Vali Dr. Lütfi Kırdara gönderdiği mektubda Erzinca felâketzedelerine bin Türk lirası teberrü ettiğini bildirmektedir. Dr. Lütfi Kırdar bu vatandaşın gönderdiği bin lirası bankadan almış, Kızılaya yatırmıştır.

Felâhiye masraf bütçesi hazırlandı

İstanbul Umumi Meclisi 1940 yılı Belediye masraf bütçesi hazırlanmıştır. Yeni bütçeye göre iktisad işleri masraf muhassasatı yekünü geçen seneye nisbetle 3815 lira noksanile 107.715 liradır. Halin boşaltma, yükletme, işletme ve idare masrafları yekünü geçen sene 49.940 lira iken bu sene 42.500 lira tek'if edilmiştir. İktisad işlerine 170 lira ücretli müdür muavini, hale 100 lira ücretli kontrol memuru alınacaktır.

Belediyede propaganda müdürlüğü teşkil edilecek

İstanbul Belediyesi teşkilâtında bazı tadilat yapılmaktadır. Yeni teşkilâta göre bir propaganda müdürlüğü ihdas olunmuştur. Turizm, neşriyat ve istatistik subeleri birer şeflik olarak bu müdürlüğe bağlanmaktadır. Ayrıca bir de kalemi mahsus müdürlüğü kurulmaktadır.

Askerlik işleri:

Jandarma erâ'i çağ-ılıyor

Besiktas Askerlik Şubesinde: Askerlik vaziyetlerini tesbit etmek üzere şubeye müracaatları evvelce ilân edilmiş olan jandarma eratının sevkedilmek üzere 25 Nisan 940 günü sabah saat 9 da şubemizde bulunmaları tekrar ilân olunur.

Tam ehliyetnameli kısa hizmetliler çağ-ılıyor

Sarıyer Askerlik Şubesinde: Sarıyer Askerlik Şubesinde kayıtlı yerli ve yabancı tam ehliyetnameli kısa hizmetlilerin Yedek Sübay okuluna gönderilmek üzere 28 Nisan 940 da şubeye gelmeleri ilân olunur.

Dübe - davet

Eminönü Askerlik Şubesinde: Topçu yüzbaşı Ahmed oğlu 303 doğumlu Falk Kelkitin (321.15) pek kısa bir zamanda şubeye müracaatı.

— Teşekkür ederim Allahla şarmarla...
— dedikten sonra kuvvetle elini çekip fırladı.
Doktor Nihad bir saniye kapının önünde düşündükten sonra içeri girdi. İki genç arkadaşta ona baktılar, Nihad onlara bir şey söylemeden önce hastaya baktı. Muntazam ve sakin nefeslerle uykuya dalmış olduğunu gördü. Sonra yavaşça yaklaşarak:
— Birini kurtarırken öbürünü kaybetmiyelim; diye fısıldadı. Cevad kardeşim telefonla kapıcıya haber ver. Serveri takip ettirsinler.
Doktor Cevad aynı endişe ile derhal odadan çıktı.
Doktor Nihad:
— Hayretteyim -diye mırıldandı- Hicran Serveri reddetti! Acaba bunu bilerek mi yaptı? Yoksa?!

— Ben böyle ağır bir hastanın iktikam ve kin duyarak bir insanı tahkir edebileceğiz kudrete malik olacağımı hiç tahmin edemem.
— O halde?
— Hicran maziye aid hatıralarını unutmuş olabilir.
— Demek hafızasını tamamen kaybetti?
— Hayır! Sireti sordüğümü unutma azizim. O da hafızaya aid bir hatıra değil mi?
Doktor Nihad dalgın dalgın:

Bir Haftalık
RADYO PROGRAMI

Ankara radyosu

DALGA UZUNLUĞU

1648 m. 182 Kes. 120 Kw.
T.A.Q. 19,74 m. 15195 Kes. 20 Kw.
T.A.P. 31,79 m. 9465 Kes. 20 Kw.

PAZAR 21/4/1940

12.30: Program, ve memleket saat ayarı, 12.35: Ajans ve Meteoroloji haberleri. 12.50: Müzik: Fasil Heyeti. 13.20: Müzik: Halk türkülleri. Sarı Recep ve Azize Tözem. 13.30 - 14.30: Müzik: Küçük Orkestra (Şef: Necib Aşkın.) 1 - Alois Pachernegg. Hazin vals. 2 - Puccini: Madame Butterfly. 3 - Fritz Köpp: Yaz gecesi (Suit.) 4 - Roch Heuberger: Sarkta (Sult) No. 2 - Çeşme bahçesinde Soh. 5 - Adolf Grunow: Berlin, Viyana valsi. 6 - J. Brahms: Macar dansı, No. 17. 18: Program, ve memleket saat ayarı, 18.05: Müzik: Radyo caz orkestrası. 18.30: Çocuk saati: Türk Maarif Cemiyeti okulu talebeleri tarafından koro, ve müzikli şarkılar. 18.55: Serbest saat. 19.10: Memleket saat ayarı, Ajans ve Meteoroloji haberleri. 19.30: Müzik: Fasil Heyeti. 20: Müzik: Halk türkülleri. Malatyalı Necati ve Sadi Yavır Ataman. 20.15: Konuşma (Tarihten sahifeler.) 20.30: Müzik: Karışık program. (Dört okuyucu sıra ile.) Çalanlar: Hakkı Darman, Zühdi Bardakçılı, Hasan Gür, Hamdi Tokay. Okuyanlar: Meharet Sağnak, Celâl Tokses, Saftıye Tokay, Tahsin Karakus. 21.15: Müzik: Flüt soloları - Zahid Sezen tarafından. 21.35: Müzik: Dans müziği (Pl.) 22.15: Memleket saat ayarı, Ajans haberleri; Ziraat, Esham - Tahvilât, Kambyo, Nukut Borsası (Plat.) 22.30: Ajans spor servisi. 22.40: Müzik: Cazband (Pl.) 23.25 - 23.30: Yarınki program, ve Kapanış.

PAZARTESİ 22/4/1940

12.30: Program, ve memleket saat ayarı, 12.35: Ajans ve Meteoroloji haberleri. 12.50: Müzik: Muhtelif şarkılar. (Pl.) 13.30 - 14: Müzik: Karışık müzik (Pl.) 18: Program, ve memleket saat ayarı. 18.05: Müzik: Radyo caz orkestrası. 18.40: Konuşma (Çocuk Esir, gene Kurumu tarafından.) 18.55: Serbest saat. 19.10: Memleket saat ayarı, Ajans ve Meteoroloji haberleri. 19.30: Müzik Çalanlar: Fahire Fersan, Refik Fersan, Reşad Erer. 1 - Okuyan: Necmi Rıza Ahiskan. 1 - Pesrev. 2 - Şevki Bey - Uşşak şarkı:

(Bir meleksima per.) 3 - Lem'i - Uşşak şarkı: (Seni arzu eder.) 4 - Şevki Bey - Uşşak şarkı: (Ey gözüm ağlama.) 5 - De - de - Şehnaz şarkı: (Sana ey canımın canı.) 6 - Tanburi Cemil B. - Şehnaz şarkı: (Feryad ki feryadım.) 7 - Saz semaist. 2 - Okuyan: Semahat Özdenes. 1 - Cevdet Çağ. 2 - Osman Ebinc - Şevkeza şarkı: (Kal - bım yaralı.) 3 - Hacı Arif Bey - Suzinâk şarkı: (Papusuna ermek üzre.) 4 - Hacı Arif Bey - Suzinâk şarkı: (Yeter hicranlı gözler.) 5 - Mustafa Nafiz Bey - Suzinâk şarkı: (Sensiz bu sabah.) 6 - Mustafa Nafiz - Suzinâk şarkı: (Ümitsiz bir sevice.) 20.15: Konuşma (Fen ve Tabiat bilgileri.) 20.30: Müzik: Çalanlar: Kemal N. Seyhan, Fahri Kopuz, İzzettin Ökte; Cevdet Çağla. 1 - Okuyan: Melek Tokgöz. 1 - Sadettin Kaynak - Hüseyin şarkı: (Göresin mi geldi.) 2 - Dede - Hicaz şarkı: (Şu köylünün yosma kızı.) 3 - Bedriye Hoşgör - Hicaz şarkı: (Mümtetiz aşkımla.) 2 - Okuyan: Mustafa Çağlar. 1 - İsmail Hakkı Bey - Ferahfeza beste: (Çağlayan cıvı sirrişle.) 2 - İsak Varan - Ferahfeza şarkı: (Sevretmek için.) 3 - Yesari Asım - Sultanı yegâh şarkı: (Biz Hey belide.) 4 - İsmail Hakkı - Ferahfeza şarkı: (Mehtabda güzel olur.) 21: Müzik: Karadeniz ve havalisi türkü ve oyun havaları. Mu. zaffer Fıratlı ve kemence Hasan Sözeri. 21.15: Konser takdimi: Halil Bedil Yönetken. Müzik: Radyo Orkestrası (Şef: H. Ferid Alnar.) 1 - G. Rossini: Wilhelm Tell uvertürü. 2 - A. Borodin: Poloveç dansları. 3 - Fr. Schubert: Rosamunde müziği. 4 - Joh. Strauss: Mavi Tuna valsi. 22.15: Memleket saat ayarı, Ajans haberleri; Ziraat, Esham - Tahvilât, Kambyo - Nukut Borsası (Plat.) 22.30: Müzik: Cazband (Pl.) 23.25 - 23.30: Yarınki program, ve kapanış (Devamı yarın)

Belediyede makam fen müşavirlikleri ihdas edilci

İstanbul Belediye Reisinin doğrudan doğruya alâhık bulundduğu tramvay, tünel, elektrik ve su işleriyle buna mümasil diğer fennî ve idarî işlerin takip ve iyi bir şekilde yapılmasını temin maksadile fen işleri kadrosunda bulunan 400 lira maaşlı fen müşaviri makam emrine alınmış ve 400 lira ücretli bir fen müşaviri de ayrıca ilâve edilmiştir.

Meclis Reisi Türk Hava Kurumunda

Meclis Reisi Abdülhalik Rendanın evvelki gün Türk Hava Kurumunu ziyaret ettiğini yazmıştı. Resimde Meclis Reisi verilen izahatı dinlerken görülmektedir.

Son Postanın tefrikanı: 41

Hicran

YAZAN: NEZİHE MUHİTTİN

— Siret mi dedin yavrucuğum?. Siret gelecek. Şimdi gelecek. Benim güzel çocuğum beni tanıdın mı?
Hastanın zayıf boynu hareket ederek yorgun yeşil ışıklı gözlerini biraz daha açtı:
— Sizi tanımaz olur muyum hiç? Sevgili dostumuz doktor Nihad bey...
Doktor Nihad sevincinden boğulacak gibiydi. Eğildi Hicranın solgun alına dudaklarını değdirdi.
Server artık ağlamıyordu. Ayağa kalktı. Öyle mağlûb, öyle bitkin, öyle gâyesiz bir hali vardı ki doktor Nihad ona doğru gidip koluna girerek hastanın başucuna getirmeye mecbur oldu. Ve yalnız şefkat ve iyilikle dolu sesle sordu:
— Hicran hanım, siz bu genci tanıyor musunuz? Yorulmadıysa söyleyiniz ismini...
Hicran gördüğü bu genç adamın yüzünde başka birini arar gibi gözlerini biraz daha kuvvetle açarak Serverin yüzüne derin derin baktı:

— Bu Siret değil -diye söylendi- Beni aldattınız.
— Tabii Siret değil yavrum. Fakat bu gencin adını unuttunuz mu?
Hicran biraz daha baktıktan sonra artık yurulmuş gözlerini kapıyarak:
— Hiç tanıyorum! -diye fısıldayıp yavaşça başını çevirdi.
Server yıldırım vurulmuş gibi kapıya koştu. Doktorlar arkasından yürüdüler. Nihad onu kapının dışında omuzlarından tutarak gözlerinin içine baktı. Kestane rengi iri ve canlı gözleri sönmüş ve boşalmış gibiydi. Buz gibi elini tutarak doktor Nihadın elini tutup sıktı.
— Allahla şarmalecik doktor Nihad! Doktor Nihad onun donmuş elini bırakmadan boşalmış gözlerinin içine kuvvet ve sabır aşılar gibi baktı, ve:
— Cesaret delikanlı!. Cesaret genç dostum! diye onun kaskatı elini okşadı.
Öbürü burun delikleri kısalmış, dudakları takallüs etmiş bir halde:

— Evet muamma... Bir muamma bu... -diye başını salladı-
Haydarpaşa garının gazinosunda doktor Nihadla Server karşı karşıya bir masaya yerleşirken yanlarına yaklaşan garsona doktor:
— İki limonata -dedikten sonra Servere bulutlu ve mütebessim gözlerle güldü:
— Artık hep limonata değil mi Serverciğim? -dedi-
Genç adam mahzun mahzun gülerek:
— Evet hep limonata! -diye cevap verdi- Artık ne bir damla rakı, ne de bir bardak bira ve viski!
Doktor kır saçlarını elile düzeltirken sıcak sesle ilâve etti:
— Hattâ ne de bir kadeh şampanyaya?
— Büyük dostum! Size son defa tekerar ediyorum... müsterih olunuz: Ağzıma bir katre alkollü içki koymayacağım!
Doktor Nihad karsısındaki genç adamın solmuş yüzünü evladını koruyan bir baba gibi içten bir muhabbetle süzüyordu:
— Ne de olsa uzak, çok uzak tenha bir kasabada kalacaksın azizim. Bu yalnızlık seni üzebilir. Eskileri hiç hatırlamak lâzım... Vakiâ bunları tekerlamak istemiyorum amma, içim bil-

mem ki tuhaf bir hüznle dolu...
Server doktor Nihadın elini gayri iradi bir coşkunlukla tutup öptü:
— Doktor Nihad! Orada sizi hatırlayacağım! Ve beni koruyan, hayatımı kurtaran bir dostum olduğumu düşündükçe yalnız kalmış olmyacağım.
Nemlenmiş gözleriyle gülerken ilâve etti: — Hem orada o kadar çok işlerim olacak ki... Düşünün bir kere... koca bir kasabanın kaymakamı kendini düşünmek için vakit bulabilir mi? Yol - ları yaptırmak, mektepler açmak a - haliye refah ve saadet temin etmek...
Doktor Nihad unutulmaz bir aşk hicranile yaralı bu zavallı gencin sözlerine ve sakin göstermeğe çalıştığı yüzüne inanmak isteyen bir endişe ile bakarak mırıldandı:
— Evet bütün bir hayatı dolduracak güzel ve hayırlı işler.
Server hafifce dudaklarını ısırarak ilâve etti:
— Fahri hocalarımla bile yapacağım... Halkevinde haftada bir defa konferanslar vereceğim...
— Yalnız bir şeyi unuttum azizim! Server şaşırdı:
— Neyi unuttum?!

— Bana daima yazmak vâdini?

(Arkası var)

Memleket Haberleri

Kırkpınar güreşleri bu yıl da yapılıyor

3 asırdanberi devam eden bu güreşler münasebeti'le Sarayıçi mesiresinde bir panayır kuruluyor

Edirne (Husu - sl) — Türk spor tarihinde mühim bir mevki işgal eden ve iki üç asırdanberi devam edegelmek - te olan tarihî Kırkpınar güreşleri ha - zırlıkları devam e - diyor. Güreşlere bu sene de Türkiyenin en namdar pehli - vanları iştirak ede - cektir.

Trakya Umumî Müfettişi K. Di - rik'in himayesinde ve Edirne Valisi Fe rid Nomerin riyase - tinde Ç. E. Kuru - mu menfaatine ya - Geçen seneki Kırkpınar güreşlerine iştirak eden dört yiğit gü - pilacak olan bu gü - reşimiz (soldaki Türkiye şampiyonu Tekirdağlı Hüseyindir) reşlere Sarayıçi mesiresinde başlan - caktır.

Edirne Çocuk Esirgeme Kurumu tarafından hazırlanmış olan zengin bir programa göre Kırkpınar ağaları ola - rak Danışmanlı Süleyman ile Hacı Da nişmentli Şaban seçilmiş bulunuyor.

Panayır 10 Mayısta açılacak ve 12 Mayıs Pazar gününe kadar devam ede - cektir.

Panayırda spor müsabakaları da Trakya gençler tarafından yapılacak ve bu işlerde derece alan gençlere muhtelif hediyeler mükâfat olarak ver - rilecektir.

Yağlı güreşlerin muntazam surette yapılması için de her türlü tedbirler alınmıştır.

Bu seneki Kırkpınar güreşlerinin diğer bir hususiyeti de Türkiye serbest güreş birincilikleri müsabakalarının Beden Terbiyesi Genel Direktörlüğü - nün tensib ve tasvibi ile Edirne'de ya - pılacağıdır. Bu müsabakalar aynı tarih - larda geceleri devam etmek üzere E - dirne Halkevi salonunda yapılacaktır.

Trakya arıcılık kongresi toplanıyor

Trakya'da ferah arıcılığın gelişmesi için büyük bir çabasına göze çarpmıyor. Geçen sene olduğu gibi bu sene de E - dirne'de bir arıcılık kongresi toplan - caktır.

Arıcılık kongresi Mayısın dördüncü günü toplanacak ve bunu üç haftalık bir kurs takip edecektir.

Kongreye bölge vilâyetlerinde bulu - nan bütün arıcılar davet edilmiş ve ha - zırlıklar bitmek üzere bulunmuştur.

Millî Şefin Edirnelilere hitabesi

Millî Şefimiz Büyük İsmet İnönü'nün geçen yıl Edirne'ni ziyaretlerinde Edirnelilere olan yüksek ve iltifat - kâr hitabesini Edirne Halkevi tunc'tan bir levhaya yazdırmıştır. Bu levha E - dirne Halkevinin mutena bir köşesine merasim'e konmuştur.

Edirne'de meşrubat fiyatları

Belediye Encümeni halihazır gıda maddelerini gözönünde tutarak park - lar, bahçeler, kraathaneler, sıra ve koltuk kahvelerile bilümmün eğlence yerlerindeki meşrubat fiyatını tesbit etmiştir. Buna nazaran, kahve, çay, gazoz, limonata, ayran ve lokum üç ku -

rus, dondurma, pasta beşer kuruş, sıra ve koltuk kahvelerinde meşrubat yü - zer paradır.

Edirne - Karaağaç şimendifer yolu düzeltilmedi

Tuğyandan bozulduğunu bildirdi - ğin Edirne - Karaağaç arasındaki ş - imendifer hattında münakale eylevm temin edilememiştir.

Bu yıl tuğyanın diğer yıllardan faz - la oluşu ve teaddüdü ovalardaki zeri - yata imkân vermemiştir. Mevsim geç - mekte olmasına rağmen henüz daha yazlık mahsullerle pancar zeriyanına da müsaade etmemiştir. Bundan sonra toprak tava geldiğinde yazlık mahsul - lerden pancar, susam, mısır ve bostan ekimine başlanabilecektir.

Trakya'da yol faaliyeti

Marmara Ereğlisi limanı Edirne-İs - tanbul asfalt yoluna Çorlunun Seymen köyünde bağliyyacak olan 13 kilomet - relik şosen'in inşaatı kararlaştırılmış bu - lurmaktadır. Yakında inşasına başla - nacak olan bu yol için Tekirdağ Vilâ - yeti 222.523 liralık tahsisat ayırmış - tir.

Evvelce bildirdiğim vechile Mar - mara Ereğlisi limanında bu sene yeni ve mükemmel bir iskele inşasına da baş - lanılmak üzere'dir.

Bir köy muhtarı öldürüldü

Gerede (Hususi) — Yalacak mntaka - sından Hasan kendi mntakası olmiyan Göbüler köyünde yapılmakta olan bir ev - de kullanılan kerestelerin kaçak oldu - ğundan bahis'e inşaatı durdurmak iste - miştir.

Bu hususta tanzim ettiği zabıt varaka - sını muhtar Hasana imza ettirmek iste - miş, muhtar da bir gün evvel zabıt tu - tuluğunu ve muameleye konulduğunu bildirmiştir. Bu suretle aralarında mü - nazaa çıkmış ve Hasan muhtarın kafa - sına vurarak öldürmüştür.

Hâdiseye müddeiumumi Sami Ertan el koymuş ve muhtar Hasanın başına vu - rulmak neticesinde nezfi dimağiden öl - düğü anlaşılmıştır. Katil yakalanmış ve hakkında takibata başlanmıştır.

Geredede yağmur ve kasırga

Gerede (Hususi) — Geçen Pazar günü saat 16 ile 17 arasında Gerede kasabası üzerine inen kesif yağmur tabakaları gid - detli bir kasırga husule getirmiş ve yer - lerden bütün tozları alıp havaya kaldı - rmıştır. Güneş hemen kaybolup bir saat kadar Gerede gece gibi kararmış ve ha - vada müthiş bir kızartı da hâsıl olmuş, bu kırmızılık da yarım saat kadar devam ederek minareler ve bazı evler beşik gibi sallanmış, kimse olduğu yerden bir tarafa gidememiştir.

Bir saat devam eden bu halden sonra hava açılmış ve yağmur yağa yağa güneş doğmuş ve semavi âfât bertaraf olarak hayat normal seyrine gitmiştir. Halk bir saat kadar müthiş bir heyecan geçirmiştir.

Ölü soyguncuları Mahkûm o'dular

Mardin (Hususi) — Recep ve İbrahim adında iki kişinin bir mezarı eşerek ölü - nün altın dişlerini söktüklerini ve ya - kalarak mahkemeye verildiklerini ev - velce yazmışım.

Yapılan muhakemeler sonunda suç sa - bit olmuş, İbrahim 6 ay ve Receptin suçu mükerrer olduğundan 7 ay hapse ve al - tın dişleri bilerek alan kuyumcu Efram da 15 gün hapse ve 15 lira ağır para ceza - sına mahkûm edilmiştir.

Diyarbakırın yeni defterdarı

Tokat (Hususi) — Diyarbakır def - terdarlığına tayin edildiğini evvelce yazdığım vilâyet defterdarı Cevdet Faik Kural yeni vazifesine başla - mak üzere bura - dan ayrılmıştır. Kendisini daire müdürleri, mes - lekdaşları ve kala - balık bir halk Tur hala kadar teşyi etmişlerdir.

Cevdet Faik Kural

Bir köylü çi'te ile eniştesini öldürdü

Adana (Hususi) — Kozanın Zerdali köyünde kanlı bir hâdiseye oldu. Bu köy - den Ömer oğlu Mustafa bir danayı pay - laşamamak yüzünden eniştesi Mehmed o ğ lu Aliyi uyurken çi'te ile öldürdü. Mus - tafa yakalanmış, hakkında kanunî takip - bat yapılmıştır.

Adanada hava korunma tecrübeleri

Adana, (Hususi) — Şehrimizde ha - va taarruzlarına karşı korunma ve mü - dâfaa tecrübeleri yapılmıştır. Bu tatbi - katta tahrib, yangın ve sis bombaları kullanılmış ve tayyare hücumlarına kar - şı ittihaz edilecek tedbirler gösterilmiş - tir.

Adanaya iskân edilen zelzele fe'âketze'eri

Adana (Hususi) — Erzincan felâket - zedelerinden Adanada iskân edilmiş o - lanlardan 184 kişi Erzincan'daki arazile - rinde çalışmak arzusunu göstermişlerdir. Bunun üzerine Vekâlet kendilerinin yer - lerine sevki için Seyhan valisine emir vermiştir.

Pezar Ola Hasan Bey Diyor ki :

— Hasan Bey bir arkada - şım vardı..

... çok iyi bir adamdı.. bi - risi yalan, doğru ne söylerse bir çocuk safiyeti ile inanı - rıdı..

... fakat şimdi hiçbir şeye inanmıyor.. hattâ yemin et - sek bile.. ne oldu adamağ - za..

Hasan Bey — Onu ecebî radyolarının havadisleri bu hale getirmişlerdir, güç ge - çer dostum!

Son Posta S P O R

Mektebler arası atletizm müsabakaları

İkinci ve üçüncü grup seçmeleri heyecanlı oldu, Galatasaray ve Kabataş birinci geldiler

Yukarıda üçüncü grup birincisi Kabataş takımı, altta rakibi San'at mektebi takımı Mektebler arası 20 kilometrelik bayrak yarışının ikinci ve üçüncü grupları seçme - leri dün Taksim sahasında büyük bir kala - balık karşısında ve pek heyecanlı bir şekil - de yapıldı.

İlmdiyeye kadar hiç bir spor teşkilâtına na - sîb olmiyacak bir şekilde icra edilen bu ko - guların en cazib tarafı on mektebe dahil 400 atletin yarış yapmış olmalarıdır.

200X400X800 şeklinde yapılan bayrak ya - rışına her mektebden 40 atlet iştirak etmiş ve üç muhtelif mesafede yapılan müsaba - kada her mesafenin kendine mahsus olan heyecanı içinde cereyan etmiştir.

Aralarında pek acemi atletler olmasına mukabil, içlerinde yarım kıymetli şamp - yonları saklı olan sporcuların hiçbirisi mü - sabakayı terketmemiş ve her atlet mektebi - nin rengini müdâfaa için elinden gelen aza - mî eforu sarfetmiştir. Bilhassa, ikinci grup arasında müsabakada Galatasarayla, Darüş - şafaka atletleri arasındaki çekişme 400 ve 800 metreler üzerinde pek ciddi bir rekabet halini aldı. 800 metrede Galatasaraydan İ - zakin açmış olduğu mesafe, diğer atletler tarafından muhafaza edilmiş, 400 de Mu - zaffer, Nihad, ve Saldın güzel koşuları sa -

yesinde Galatasaray kuvvetli rakibine tut - bindirmeğe muvaffak olmuştur. Yarışın son 800 metrelik mesafesinde ra - kîblerinden çok daha üstün koşan Ali, 69 grup arasında Galatasarayın bu mesafenin ilk rekorunu İlan eden, muvaffakiyetli ko - şusunu yapmıştır. Neticede Galatasaray takımı 46.37 dak - ka ile rekor yaparak birinci, Darüşşafaka 48.35 dakika ile ikinci olarak finale kaldı - lar.

Üçüncü grup arasındaki müsabakada ise Kabataşla, San'at mektebi çok çekişen bir koşu ile yarışa başladılar. Takımını daha iyi bir şekilde tanzim etmiş olan Kabataş - lar muntazam bir surette rakiblerini aç - rak âdeta yalnız yarışarak 46.42 01 dakika - da birinci, San'at mektebi 48.25 dakikada i - kinci olmuştur.

Geçen hafta birinci grup arasındaki mü - sabakayı Haydarpaşa takımı 49.35.2 dakika - da kazanmıştı. Pek cazib ve o nisbette he - yecanlı bir şekil alan mektebler bayrak ya -

(Devamı 11 inci sayfada)

Eminönü Halkevi gençleri Eskişehirde

Eskişehir (Hususi) — İstanbul Eminö - nü Halkevi gösterik şubesi san'atkarları 14 kişilik bir kafiye halinde iki temsil vermek üzere şehrimize geldiler. İstas - yonda Halkevi reisi ve Halkevi üyeleri tarafından hararetle istikbal edilen kar - deş Halkevîler «Yıldız» oteline misafir - edildiler. Bu ziyaret Eskişehirde geniş bir alâka uyandırdı. Valiyi, belediye reisini, parti başkanını ziyaret eden misafirler, hava meydanını gezdiler. Kendilerine hava tugay komutanı albay Zeki, hava a - lay komutanı İhsan havacılığımız hak - kında izahat verdiler. Heyet hava mey - danındaki Atatürk büstüne merasimle çe - lenk koydu.

Gençler ilk olarak Alfons Dudenin 5 perdelik (Şehirli kız) piyesini temsil et - tiler. Temsilden iki buçuk saat evvel gü -

zide bir halk Halkevinin geniş salonunu doldurmuş bulunuyordu. Gençler bu beş perdelik eseri büyük bir muvaffakiyetle başardılar. Halk genç san'atkarları uzun - uzun alkışlamak suretiyle takdirlerini iz - har etti. Ertesi gece İbnirrefik Ahmed Nuri merhumun (Hissei şayfa) komedi - si oynandı. Bu komedide Eminönü Hal - kevi gösterik şubesi amatörleri şayanı tak - dir bir muvaffakiyet gösterdiler. Temsil edilen her iki eserinde de beraber getirilen kostümleri, dekorları ayrı bir mükem - liyettediydi. Eskişehir halkı üzerinde çok iyi intibalar bırakan Halkevîler, dün İz - mite müteveccihen hareket ettiler. Ken - dilerini ka'abalık bir münevverler grupu uğurladı. Resim gençleri Eskişehir hava meydanında hava alay komutanı İhsan - la ve sübaylarımızla birlikte gösteriyor.

